

SRBSKA ARMADA SE JE UMAKNILA S KOSOVEGA POLJA.

ANGLEŠKI VOJNI MINISTER, KITCHENER, DOSPEL V RIM.

ARABSKI EMIR ABDEL MALIK JE PROGLASIL SVETO VOJNO.

AVSTRIJSKE ČETE SO ZAVZELE TEKLA-PLANINO. — FRANCOZI SO ZMAGALI PRI KRIVOLAKU. — ITALIJANI SO BAJE ŽE ZAČELI IZKRAČAVATI SVOJE ČETE V VALONI. — NAPESTOST MED RUMUNSKO IN BOLGARSKO. — VENIZELOS SE BO MORAL ZAGOVARJATI PRED SODIŠČEM. — PROKLAMACIJA SVETE VOJNE. — OB RUMUNSKI MEJI JE KONCENTRIRANA VELIKA RUSKA ARMADA. — NEMŠKI CESAR NE BO ODPOTOVAL V CARIGRAD.

ZAVEZNIŠKA POROČILA.

Francoska zmaga pri Krivolaku.

Pariz, Francija, 26. novembra. Tukajšnja Havas agentura je dobila iz Soluna poročilo, da so si priborile francoske čete v južnem delu Srbije veliko zmago nad bolgarsko armado. Francozi so zapadno od Krivolaka zasedli mesto Brusnik.

Najprej so prodirali po cesti, ki vodi proti Radovisti. Kmalu zatem se je vnela vroča bitka, ki se je končala s popolno zmago francoskega orožja.

Podrobnosti bitke še niso znane. Iz Soluna poročajo, da prodirajo Srbi izpred Kačanika proti Priplepu in ščitijo železniško progo ki vozi iz Bitolja.

To je edina železnica, katere jim dovažja proviant.

V Solunu se neprestano izkrcujejo francoska in angleška ojačanja.

Srbski vojni minister, ki se je mudil dalj časa v Solunu, se nahaja na francoski fronti.

Italijani.

Petrograd, Rusija, 26. novembra. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da so Italijani že začeli izkrcavati svoje čete v Avloni, Albanija.

Italijani so prepričani, da jim pri prodiranju v Srbijo ne bodo delali Albanci nikakih nevarnosti.

Kaj bo z Rumunsko?

London, Anglija, 26. novembra. Iz Curiha naznanjajo, da prihajajo iz Bukarešte poročila, da se bo v najkrajšem času sestel rumunski parlament. Pri tej priliki se bo sklenilo, če se bo Rumunska umesala v vojno ali ne.

Ob otvoritvi parlamenta bo ministri predsednik Bratianu prebral kraljevo poslanico.

Rumunska bo najbrže ostala toliko časa nevtralna, dokler ne bodo njeni interesi v nevarnosti.

Venizelos.

London, Anglija, 26. novembra. Iz Aten poročajo: — Časopisje naznanja, da bo najbrže uvedeno kazensko postopanje proti bivšemu grškemu ministrskemu predsedniku Venizelosu, ker je pred kratkim izdal okle, v katerem poziva volilce, da naj se ne udeležijo prihodnjih volitev.

Zavezniki so toliko časa pritisnili na Grško, da se jim je v nekaterih točkah popolnoma vdala. Zdaj je jasno, da bo grška vlada v najkrajšem času odredila splošno demobilizacijo in da bo šla zaveznikom v vseh zadevah na roko. Zavezniki jo bodo v zame-nu finančno pomagali.

Francoski minister Denys Cochin se je danes podal z grško križarko "Helle" v Italijo.

Angleži se se vedno bojuje.

London, Anglija, 26. novembra. Neki ugledni londonski časopis piše v svojem uvodnem članku med drugim tudi sledeče:

Angleške bojne ladje so samo štiri dni blokirale grška pristanišča. Nikdo si ni mislil, da se bo dalo v tem kratkem času toliko doseči. Grška se nam je sicer deloma uklonila, zaupati ji pa še vedno ne smemo. Veseli nas, da je grška vlada pokazala, da ni tako izdajalska kot so nekateri njeni ministri.

Nashe čete ne bodo toliko časa na varnem, dokler bo grška armada mobilizirana.

General Gallwitz.

London, Anglija, 26. novembra. V istem času, ko se je umikala glavna srbska armada proti albanški in črnogorski meji, so Bolgari s pomočjo čet generala Gallwiza napadli naše postojanke v južnem delu Srbije. Ob reki Vardar, so se vršili ljuti boji, ki so se pa skoraj vsi končali z našo zmago.

Francozom se je posrečilo obdržati vse postojanke, kar je vsakokor zelo velikega pomena.

Minister Cochlin.

Pariz, Francija, 26. novembra. Havas agentura so sporočili iz Aten, da je sprejel mestni svet v avdienci francoskega ministra Denisa Cochina in ga imenoval častnim članom Aten.

To je izvanredno veliko odlikovanje, posebno če se pomisli, da Grki do zadnjega časa niso bili nič kaj prijazni Angležem in Francozom.

V mestni hiši so se vršile velike slavnosti.

Grška noče demobilizirati.

Rim, Italija, 26. novembra. Iz zanesljivega vira se je doznalo, da kljub ponovnim zahtevam zaveznikov, Grška noče začeti z demobilizacijo. Obljubila jim je le, da bo čete, katere je koncentrirala v grškem delu Macedonije, odpoklicala. Grška bo ostala toliko časa nevtralna, dokler je ne bo na ali oni napadel. Bodoče stališče kraljestva bo popolnoma odvisno od razvoja splošne situacije.

Kitchener in Italijani.

Rim, Italija, 26. novembra. — Angleški vojni minister lord Kitchener je dospel danes sem in se je posvetoval z italijanskimi ministri, na kak način bi se poslalo močno italijansko armado v Srbijo. Proti večeru je odpotoval v italijanski glavni stan, kjer je bil predstavljen italijanskemu kralju in šefu generalnega štaba.

Dosedaj še ni znano, če se bo vrnil v London, ali bo pa odpotoval na Galipolis.

Rumunsko-bolgarski konflikt.

Rim, Italija, 26. novembra. — "Giornale d'Italia" so sporočili iz Bukarešte, da je nastal med Rumunsko in Bolgarsko resen spor, ki bo imel lahko še zelo slabe posledice. V Sofiji so aretirali več Rumunov in jih obdolžili špijonstva. Rumunska je odločno zahtevala, da naj se izpusti jetnike na prosto, toda Bolgarska tega noče storiti.

Srbska armada.

London, Anglija, 26. novembra. "Daily Telegraph" so sporočili iz Soluna, da Nemci in Avstrijci niso mogli obkoliti srbske armade na Kosovem polju. Srbi, katerih je še kakih 90.000, so si priborili pot proti jugu in se bodo najbrže združili z ostalimi zavezniki.

Ruska armada.

London, Anglija, 26. novembra. Dopisnik nekega tukajšnega lista poroča, da je ob rumunski meji koncentriranih pol milijona ruskih vojakov, ki bodo baje že v teku enega tedna vdrl v Rumunsko. Rumunska jim bo najbrže dovolila prehod skozi svoje ozemlje in bo skorajgotovo tudi sama udarila na Avstrijco.

Angleži izgubili 2500 mož.

London, Anglija, 26. novembra. Državni tajnik za Indijo je sporočil danes nekoliko podrobnosti

o bitki, ki se je vršila pri Ktesiphonu v Mezopotamiji. Angleži so se morali umakniti za pet ali šest milj, ker jim je zmanjkalo vode. Državni tajnik je pripoznal, da so izgubili Angleži najmanj 2500 mož, vjeli so pa 1300 Turkov.

Nemški cesar.

London, Anglija, 26. novembra. Poročilo, da se nemški cesar nahaja na poti v Carigrad, oziroma, da je že dospel tja, je neresnično. — Nemški cesar sploh nima namena obiskati turškega sultana.

Časopisje poroča, da bo izbruhnila v Carigradu revolucija, ker je prebivalstvu zmanjkalo hrane. — Oblastim ni kazalo drugega kakor upeljati po nemškem načinu krušne karte.

AVSTRIJSKO - NEMŠKO - BOLGARSKA POROČILA.

Boji pri Sienici in Mitrovici.

Dunaj, Avstrija, 26. novembra. Danes je bilo izdano tukaj sledeče uradno poročilo:

Avstrijske čete, ki so se borile ob gorenjem teku reke Drine, so poglale sovražnika preko Peles in Kazara-gorvoja ter zasedle Čaj-nico.

Južno od Novega Pazarja so zavzele naše čete Tekro planino. Južno in zapadno od Mitrovice smo poglali sovražnika v beg. Kosovo polje je v zavezniških rokah.

Srbske zadnje straže v boju.

Berlin, Nemčija, 26. novembra. Vrhovno armadno vodstvo je izdalo danes sledečo izjavo: Glavna srbska armada se umika, z nami se pa bojujejo samo srbske zadnje straže. Čete maršala Mackensena neprestano prodirajo in zenejo sovražnika pred seboj.

Grška.

Berlin, Nemčija, 26. novembra. Situacija Grške še vedno ni natančno pojasnjena. Poročila Reutersa in Havasove brzojavne agenture si popolnoma nasprotujejo.

Iz vseh poročil je pa kljub temu razvidno, da hočejo zavezniki malo dežele popolnoma podjarmiti in jo napraviti za svojo služabnico. Grška vlada se sicer nekoliko obotavlja, toda to ne bo dolgo trajalo.

Malo vrjetno.

Berlin, Nemčija, 26. novembra. Poročilo, ki ga je izdalo vrhovno vodstvo nemške armade, se glasi: Francoski jetniki pravijo, da so jim njihovi častniki pripovedovali, da se nahajajo v vrstah bolgarskih čet tudi kanibali.

Proglšenje svete vojne.

Berlin, Nemčija, 26. novembra. Iz Carigrada poročajo, da je Emir Abdel Malik, vnuk slavnega alžirskega emira, Abdel Kadra, pozval vse arabske rodove, naj začno sveto vojno proti francoskim četam. Prvemu pozivu je takoj sledilo veliko število arabskih rodov. Splošno se domneva, da bo dobil Abdel Malik vse Arabce na svojo stran.

Napad na francoski tabor.

Berlin, Nemčija, 26. novembra. Iz Tangera poročajo, da so maroški rodovi napadli francoski tabor pri Kriebegu. Po hudem boju se je posrečilo Maročanom tabor zavzeti. Francozi so imeli velike izgube.

Z zapadnih bojišč.

V Vogezih je padel sneg.

Na zapadni fronti vlada mir, katerega prekinjajo le artilerijski spopadi.

VELIKE IZGUBE.

Iz Anglije se zopet poroča o velikih izgubah na častnikih v angleški armadi.

Berlin, Nemčija, 26. novembra. Nemški armadni glavni stan pravi v svojem današnjem oficijelnem poročilu, da so se završili na zapadni fronti na več točkah artilerijski boji, da pa se drugače ni pripetilo nič važnejšega.

Francosko poročilo.

Pariz, Francija, 26. novembra. Francosko vojno ministristvo poroča v svojem današnjem popoldanskem poročilu, da je potekla na celi fronti noč precej mirno. Nadalje se poroča, da je padel v Vogezih visok sneg, in sicer prav posebno v okolici rek Fecht in Thur.

V večernem poročilu poroča vlada, da so postali artilerijski boji na celi fronti, posebno v Argonih, bolj močni. V Argonih so razdeljali Francozi neko nemško municijsko skladišče. Pri La Fille Morte je prišlo do bojev z ročnimi granatami in v okrožju Courtes Chaussees so pregnali Francozi Nemce iz nekega minskega kraterja, katerega so bili slednji prej zasedli.

Velike angleške izgube na častnikih.

London, Anglija, 26. novembra. Seznam izgub na častnikih za dva tedna, končujoča se z 8. novembrom, vsebuje imena 356 padlih, 600 ranjenih in 69 pogrešanih častnikov.

Vštevši ta seznam, znašajo dosedaj angleške izgube na častnikih skupno 20.702 mož. Med temi jih je bilo ubitih 6389, ranjenih 12.561 in pogrešanih 1752.

Vrhovni angleški poveljnik na zapadni fronti poroča o minskih bojih pred angleško fronto. Dne 23. novembra so razstrelili Angleži neko mino pri La Bassee in 24. Nemci eno mino pri Quiney.

Z iztočnih bojišč.

Nemci poročajo, da so Rusi zastonj skušali prekorčiti reko Misso pri Pulpe.

Berlin, Nemčija, 26. novembra. V današnjem poročilu nemškega generalnega štaba se poroča, da so Rusi zastonj skušali prekorčiti reko Misso ter da so se izjavili ruski naskoki v bližini Bersemuende ter pred Dvinskom. Poročilo ima sledeče besedilo:

— Armadna skupina maršal Hindenburg: — Rusi so vpriporili pri Pulpe poskus, da prekoračijo reko Misso, a smo jih poglali nazaj preko reke. Odbilo se je ruske naskoke v bližini Bersemuende ter na zapadni fronti pred Dvinskom.

— O armadnih skupinah princa Leopolda ter generala Linsingena ni poročati ničesar novega.

Maroške ustaške čete vodi Abdel Malik, ki je že večkrat premagal Francoze.

Abdel Kader je branil od leta 1832 do 1847 Alžir proti Francozom.

Položaj v Kavkazu.

Carigrad, Turčija, 26. nov. — Položaj v Kavkazu je neizpremenjen. Rusi so parkrat navali na naše postojanke, pa smo jih uspešno poglali v beg. Pri Vanu je položaj neizpremenjen.

Na Galipolisu se še vedno vrše manjši spopadi. Zaveznike boje na ladje so obstreljevale naše utrdbe, toda brez posebnega uspeha. Proti večeru so jih prepodile naše obrežne baterije.

Z italijanske fronte.

Razdejanje Gorice.

Poroča se, da je vsled obstreljevanja Gorice znorelo v mestu veliko oseb.

CIVILISTI UBITI.

V berlinskem poročilu se glasi, da je bilo ubitih veliko oseb in da je mesto uničeno.

Berlin, Nemčija, 26. nov. Italijani nadaljujejo z obstreljevanjem in razdejanjem Gorice, — se glasi v poročilu prekmorske agenture. — Palača nadškofa je popolnoma razdejana in vse cerkve so bile več ali manj poškodovane.

Poroča se o strašnih prizorih, ki so bili posledica obstreljevanja. Veliko oseb je znorelo. Drugi pa so bili zažgani ali raztrgani na kosce vsled eksplozij granat. V Via Castello, kjer so spali štirje otroci v neki sobi, so bili vsi ubiti od ene granate, ki je eksplodirala v sobi.

Na Piacenta je bila neka ženska preklana na pod od pšice, izstreljene iz nekega italijanskega aeroplana. Ne-ka bomba je na istem mestu ubila neko mater ter tri njene otroke. Prebivalci v Gorici niso mogli iz mesta, ker so Italijani obstreljevali s težko artilerijo vsa pota, ki vodijo iz mesta.

Italijansko poročilo.

Rim, Italija, 26. nov. — V oficijelnem poročilu italijanskega glavnega stana se glasi:

— Razširili smo zavzeto ozemlje na Podgori (Monte Calvario) s tem, da smo zavzeli nadaljne zakope.

— Izjalovili so se ostri protinaskoki, katere se je vpriporilo in s katerimi se je skušalo preprečiti našim četam utrjenje postojank, katere so zavzele ter jih polagoma utrdile.

Na kraški planoti so se vršili večeraj pomembni boji na črti, ki teče od severnega obronka gore sv. Mihaela proti Soči pri Boschini (?). To črto, katero nam je sovražnik že iztrgal, so naši vojaki zopet zavzeli ter jo obenem utrdili. Ujeli smo 40 neranjenih Avstrijcev.

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 26. nov. V današnjem poročilu vojne-ega ministristva se glasi, da je položaj krog Gorice neizpremenjen.

— Z boji se nadaljuje.

— Izjalovili so se ponovni naskoki sovražnika proti sektorju pri Oslavia (?).

— Tekom noči so se vršili boji na severnem obronku gore sv. Mihaela, vendar pa je bilo vsako napredovanje proti vrhuncu nemogoče vspricho našega ostrega ognja.

— Odbilo se je vse naskoke proti sv. Martinu.

Italijani morajo priznati neuspešnost njih ofenzive.

Nadaljne požigalne in druge težke bombe so padle na Gorico, katero se sedaj sistematično uničuje. Škodo se ceni na 25.000.000 kron,

Zahteve francoskega finančnega ministra.

Francoski finančni minister, Ribot, zahteva 8.172.000.000 frankov za četrta leta.

PREDLOGA V ZBORNICI.

V finančnem položaju Francije ne vidi Ribot nobenega povoda za skrb.

Pariz, Francija, 26. novembra. Svoto 8.172.000.000 frankov zahteva francoski finančni minister v neki predlogi, katero se je predložilo danes poslanski zbornici. — Zahteve se tičejo izdatkov za prvo četrtino leta 1916.

V spomenici, ki je pridejana predlogi, izjavlja finančni minister, da ni v finančnem položaju Francije ničesar vzemirjivega, če se pomisli, da je zadovoljila vlada tekom 16 mesecev vojne vse finančne zahteve, ne da bi uvedla nove davke ali da bi vsled vojne trpel kredit Francije.

Prvič v vojni je v zadnjem času otvorila francoska banka podpisovanje za vojno posojilo, s katerim se bo tudi pokrilo tekoče izdatke.

V nadaljnjem je izjavil minister, da zre lahko Francija s polnim zaupanjem v bodočnost, pomirjena vsled neomajne volje naroda, da se ne ustraši nobenih žrtv, potom katerih bi se doseglo končno zmago.

Misijska kardinala Hartmanna.

Rim, Italija, 26. novembra. — V krogih, ki stoje v zvezi z Vatikanom, je krožila danes vest, da prinaša kardinal Hartmann iz Kelmorajna, ki je dospel večeraj semkaj, neko važno poslanico nemškega cesarja na rimskega papeža. V poslanici se baje razpravlja o vojnem položaju z nemškega stališča.

V poslanici baje zanika nemški cesar, da je on kriv vojne ter pravi, da se je Nemčijo potisnilo v vojno ter da se mora boriti za svoj obstanek.

Kardinal je imel danes posvetovanje s papeževim državnim tajnikom ter bo jutri sprejet od papeža v avdienci.

Preseljevanje naroda v Rusiji.

London, Anglija, 26. novembra. Glasom nekega sem doselega poročila se nudi ruski vladi resen problem, ki je nastal vsled milijonske reke ljudstva, ki se neprestano vlija iz Poljske ter zapadnih province proti Iztoku. Število vsled vojaških operacij iz njih domovine prognanih ljudi se ceni na 13.000.000 ter vlada med temi be da in nezadovoljstvo, vsled česar se boji vlada ustaje. Vlada je izdala dosedaj šest in pol milijona dolarjev za podporo teh beguncev.

Vlada skuša nadalje spraviti te ljudi v bolj severne province Rusije, v centralno Azijo in v Sibirijo, a večina se temu upira, dasi-ravno jih mnogo gre. Posebno je opaziti gibanje, da bi se naselilo Zide v Sibiriji, s čemur bi bilo obenem rešeno židovsko vprašanje.

Begunci imajo ponavadi pri sebi svoje imetje v svežnjih in vlada jim v številnih slučajih ne nudi ničesar drugega kot prosto vožnjo. Mnogi se branijo naseliti se v oddaljenih provincah, dokler se jim ne plača odškodnine za razdejano imetje.

Dementi o potopu ladje.

London, Anglija, 26. novembra. Neke brezzična brzojavka iz Rima označuje potop neke nemške križarke v bližini Libave kot prazno izmišljotino. Poročilo je prišlo od nekega poročevalca "Daily Telegrapha" iz Petrograda ter se je glasilo v njem, da je neki ruski torpedni čoln potopil to nemško križarko ter da se je rešilo le 20 izmed 300 mož broječe posadke.

dočim se ne more preceniti škode v privatnem imetju ter umetninah vseh vrst.

Boj z Mehikanci.

Ameriški vojaki so baje ubili 20 Mehikancev. — Spor je nastal z mehiškimi banditi.

Nogales, Ariz., 26. novembra. V nekem boju, ki se je završil danes tukaj med Mehikanci ter zveznimi četami, ki se nahajajo na meji, je bilo ubitih dvajset Mehikan-ov, dočim se ceni izgube zveznih čet na dva mrtva ter osem ranjenih.

Dosedaj se ni še ugotovilo, če so bili ubiti Mehikanci pristaši Ville ali Carranze, vendar pa je vrjetno, da je padlo par krogel v taborišče zveznih čet, je ukazal polkovnik Sage 12. polka, naj se odgovori na ogenj. Tokaj je ležalo na tleh šest Mehikancev.

Ogenj z druge strani je postal močnejši in zvezne čete so živele v misli, da imajo opravka s pristaši Ville, dočim so prikorakale v resnici Carranzove čete, ki so istotako streljale, ker so mislile, da imajo opravka v Villisti.

Tako se je tudi zgodilo, da se je ustrelilo s konja nekega Carranzista, ki je hotel kot sel k Amerikancem.

Generala Obregon in Calles, poveljnika prednjih straž Carranzove armade, sta kmalu nato dospela v Sonoro ter prihajala na mejo, kjer se je general Obregon opravičil pri polkovniku Sage radi dogodka ter izjavil, da bo kmalu kontroliral situacijo.

Ojačenje čet.

Washington, D. C., 26. nov. — Takoj ko so dospela poročila o dogodkih v Sonori, se je dalo v tukajšnih oficijelnih krogih izražati obžalovanja radi razmer, ki vladajo na mehiški meji. Takoj se je tudi dalo povelja, da odidejo na mejo nadaljne zvezne čete.

Česka gimnazija na Dunaju.

Dunajska občina je dala zapreti česko zasebno gimnazijo na Dunaju, ki je bila ustanovljena pred dvema letoma.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljatelj v Avstrijo bodemo sprejemali kljub vojni z Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljatelj ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje postaja kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kakor dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter pri-ložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:			
K.	\$	K.	\$
5....	1.80	120....	18.40
10....	1.60	130....	20.15
15....	2.40	140....	21.70
20....	3.20	150....	23.20
25....	3.90	160....	24.80
30....	4.75	170....	26.35
35....	5.50	180....	27.90
40....	6.30	190....	29.45

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

As a whole year for the American in
Canada \$3.00
for the year 1.50
for the year 4.00
for the year 2.00
for the year 4.50
for the year 2.55
for the year 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno v praznikih.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Printed every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement of agreement.
Dopel brez plačila in osebnosti se ne
prejema.

Dvornaj se blagoviti pošiljki po
krajem.

Priloge iz tujih krajev naročnikov pro-
sim, da se nam tudi prejšnje
izdaje naznači, da hitreje
dostavijo naslovnik.

Dopisnici in pošiljatelji naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"
Cortlandt St., New York City.

Telefon 4589, Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
OF UNIVERSITY TEACHERS

Podlaga za mir.

Socijalistični ljudski zastopnik

Meyer London ni mogel svojega

delovanja prištiti boljše in uspeš-

nejše kot z akcijo za takojšen in

trajen mir, s katero je započel.

Ker mora biti najbolj konseken-

ten in najbolj ustrezen borilec

proti oboroževanju Amerike, je

samoposebi umevno, da je najod-

ločnejši zastopnik delavstva, ki se

je obrnilo proti splošnemu morje-

nju v Evropi.

Resolucija, katero namerava

predložiti poslanski zbornici ta-

kaj, ko se sestala, vsebuje vse

predpogoje, katere se je spravilo

na dan od strani vseh socijalisti-

čnih kongresov pred vojno in med

vojno, da se na podlagi teh usta-

novi trajen mir po celem svetu.

Oubenim ima ta resolucija pred-

nost, da ne bo vnaprej nasprota

vala doktrinarne naziranja ka-

pitalističnih članov kongresa.

Potom svoje resolucije hoče

Meyer London prisliti svoje to-

varise v kongresu, da pokažejo

pravo barvo: — Če so v resnici

priljubljeni delavci za mir, ali

če hočejo še v nadalje podpirati

stremjenja tukajšnjih velekapita-

listov. Vprašanje je, če se ho-

čejo zavzeti za resno intervencijo

od strani nevtralnih držav, s po-

močjo katere bi se privedlo do

skorajšnjega sklepa miru.

Iz Londona poročanih sedem

točk, katere navaja resolucija kot

porok za trajen mir, je vsebova-

ni v različnih sklepkih socijal-

ističnih mednarodnih konferenc.

Tako socijalistična stranka v An-

glijah in Franciji kot ona na Du-

naju in v Berlinu se je izjavila

Dopisi.

New York, N. Y. — V naši na-
selbini je izvršno preskrbljeno z
veselicami in raznimi zabavami.
Skoraj vsak teden in še večkrat
je kje kaka zabava. Tu priredi
društvo sv. Jožefa K. S. K. J.
svoj družinski večer, tam zopet
kak podjeten salooner kar na svo-
jo roko ustanovi pevsko društvo
in se mu dá lepo zveneče ime,
drugo zopet se organizuje dekl-

ski kegljaški klub itd. Tako nam
ne manjka nikdar zabav. Vendar,
če nepristransko sodim, je pa
pevsko in dramatično društvo
"Domovina" prekosilo druge ta-
ke prireditve s svojim izbornim
koncertom in dramatično pred-
stavo dne 21. novembra v Arling-
ton dvorani. Vspored koncerta je
bil izborni izbran in kot prva
točka je bila na vspeh pesem
"Domovini", v mešanem zboru.

Nadalje je možni zbor izborni za-
pel "Šesti venček narodnih pes-
mi". Preroko pesem našega naj-
popularnejšega pesnika Simona
Gregorčiča, "Soči", je izborni
deklamovala gdca Ula Zakraj-
šek. Ako bi jo pokojni pesnik čul
deklamovati, bi ji gotovo rekel,
kakor nekdanji skladatelj Nedve-
du, kateri je uglašil njegov
"Nazaj v planinski raj": "Ti si
me razumel", njej pa s tem raz-
lokom: "Ti si me razumela!"

Nadalje pevske točke so bile:
"Solnce čez hribe gre", mešan
zbor; "Na vrtu", je proizvajal
ženski zbor in "Moj dom" je do-
kaj dobro zapel možki zbor. De-
klasi izobraževalni klub "Slo-
venka" je pa v slikoviti narodni
noši nastopil in udarjal na jasno-
doneče tamburice: "Lepa naša
domovina" in "Sretan imendan"

pod spretnim vodstvom gospodi-
ne Ule Zakrajšek. Dekleta so žela
burno pohvalo. Ploskanja kar ni
bilo konca. Morale so še dodatni
in komad. Druga točka vspehoda
je bila igra "Popolna žena". Ulo-
go stavega malomestnega uradni-
ka je spretno rešil g. Karel Lus-
tik, katerega smo že večkrat
imeli čast videti na našem odru
in je vselej dobro pogodil svojo
ulogo. Njegovega nečaka, zdrav-
nika Pavla Zdrava, je igral g. Fr.
Pire v občo zadovoljnost. Gdca
Josipina Ogrične je s svojo pri-
rojeno šaljivostjo in elegantno
pogodilo nekoliko razmišljeno in
mlado zdravnikovo soprogo. Po-
sebnost dovršen in hraber nastop
gdce Josipine Pavlič v ulogi slu-
žabnice Minke je zbudil med gle-
dalcem mnogo smeha in priznanja.

V šaljivem prizoru "Kmet in av-
tomat" se je zopet pokazal g.
Ivan Maček mojstra nad mojstri,
posebno v šaljivih igrah. Kadar
on nastopi, je že veselost med ob-
istvom. Igral je ulogo kmeta.
Nadalje so imeli krajše uloge g.
Karel Lustik, g. Josip Podboršek,
g. Karel Pire in deček Ivan Ro-
tar, katere so vsi dobro rešili. Po
končanem koncertu in igrah je
bila splošna zabava in ples. Žre-
balo se je tudi za "pomenljiv"
dobitek \$20. Udeležba sicer ni bila
velikanska, vendar za sedanje
razmere zelo povoljna. Kaj naj bi
vam več pravil! Vse je bilo ali
right! Res, v Greater New Yorku
napredujemo vsestransko. Poleg
že prej imenovanih društev ima-
mo še kakih deset drugih, ki se
kossajo med seboj bodisi v napre-
dku ali nazadovanju. Največ na-
predka boče pač imelo dosedaj
malo znano "Protialkoholno dru-
štvo", ki ima svoj sedež v Brook-
lynu. Ima tudi že svoj pevski od-
sek, ki je že ledino oral na več
krajih Long Islanda z najboljšim
uspehom. Meje newyorské države
še pa ni prekorčel. Neuspehi le-
dino orajoč so tudi temu nade-
budnemu odseku vzeli vse veselje
do daljših izletov. Kadar bo de-
Long Island gotov, potem naj gre
to najnovejšo društvo tudi neko-
liko čez Hudson River ledino
orat. —

Pri požaru ubita.
Erie, Pa., 25. novembra. — Pri
nekem požaru v Wesleyville, 4 mi-
lje od tu, je bila danes ubita Mrs.
William Gordon, dočim sta bila
njena 15-letna hčerka in njen mož
smrtono nevarno poškodovana. Več
hiš je bilo popolnoma uničenih.

Krči so prekinili polet.
Binghampton, N. Y., 25. nov. —
Viktor Carlstrom, avijatik-učitelj
Curtis letalne šole, ki je zapustil
danes jutraj krog desete ure To-
ronto, da pride do štirih popoldne
v New York, je moral pristati se-
dem milj od tu nad Hooper, ker
ga je prijeli krči. Svoj polet mi-
slil nadaljevati jutri.

Velik požar.
Štiri velike hiše v Kniekerbo-
cker Row, Roebing, N. J., so bi-
le večraj jutraj razdejane vsled
požara. Povzročeno škodo se ceni
na \$5000.

Pismo iz bojišča.

Svojemu prijatelju-sošolcu g.
Bambiču, župnemu upravitelju v
Preloki, poroča vojni kurat g.
Tursič z bojišča:

Dragi! Sicer ne vem, kaj sem
Ti zadnjič pisal, a toliko vem, da
sem Ti že malo namignil. V prvem
hipu si uganil, a potem so Te
zmešali "Dnjesterski junaki" v
Tvojih domnevanjih. Veš, Jožek,
ob Dnjestru sem z užitek omrebi-
ral stari "Z ognjem in mečem",
vse drugače se bere v pokrajinah,
kjer se roman vrši, in še poleg te-
ga v ognjih in z meči, a zdaj pa
še z večjim užitek omrebiš na isti
način Baumbachovega "Zla-
toroga". Saj si ga že bral, ne? Če
ne, le sezi po njem! Ampak ta idi-
lični epos pa vojna — to ne gre
skupaj. Sicer so povedni naši vo-
jaki v plezanju trentarski loveci,
toda ta šum in tulenje topov med
pečinami je le premoderno in pre-
ludno. Boga hvali, da tičis ob "ro-
mantičnih" bregovih Kulpe! Kaj
vse mora človek tu prestati ob
največjih nevarnostih! Poleg
skalnih prepadov pa še sovražni
ognej, skozi katerega moraš iti,
če hočeš obiskati svoje ljudi. Stan-
ujem do 1700 metrov visoko v
svojem "farovžu", ki so mi ga pa
podrli, da mi postavijo boljsega.
Ko Ti to pišem, sem v ozki leseni
bajti — no, pa je bil "farovž"
tudi lesen, — strašno dežuje, da
vse skozi streho curja, pa sem še
vesel. Kaj pa fantje, ki čuvajo
kakor orli nad 2000 metrov visoko
brez strehe povečini. Večraj,
28. sept., je zapadel prvi sneg;
dolga bo zima, kaj? Vse bo treba
prestati... Dobro, da sem bil že
od nekdanj turist, zdaj mi prav
pride, da se potov mnogo ne bo-
jim, polentarskega ognja pa ma-
lo. So vseeno po vragu, ko Ti na
vse streljajo! Zadnjič sem enkrat
rimil obiskat nek naš bataljon v
njegove skale. Ko sem prišel mi-
mo malega jezera in začel lezti v
breg, so padale najtežje — ne na-
me! — ampak na neko našo kom-
panijo v gori, a koseci so brneli na
vse strani mimo mojih ušes; ka-
kor ogromni komarji so brneli po
zraku. Z lajntantom Francejnom,
dobrim Kranjem, ki me je
spremljal, sva se skril za skalo
in čakala, da je najhujše minilo,
potem sva pa vzela pot pod nage,
hrsk, hrsk po skalah, da so se
iskre kazale izpod kovanih čev-
ljev... Kaj je moje opravilo pri
takih obiskih? Veš, vsedem se na
skalo, pa moram biti dobro skrit,
fantji in možakarji pa ležejo za
skale ob meni. Potem jim pa po-
domače kaj pridigam o vsem mo-
gočem in potrebnem. Tudi po
nemško jo je treba včasih udariti,
a nič ne de; ne boj se, da bi za-
tejl svoj materin jezik! Tako po-
navljam od kompanije do kompa-
nije. S sv. mašo bo šlo tu zelo te-
ko, ker večjo množico sovražnik
tako opazi. Zlasti nevarno po-
lozaj ima dr. Pogačnikova stotinja,
ki je v tem kratkem času izgubila
še precej moč, med njimi vrlega
fanta, praporščaka Fabijančiča,
ki smo mu napravili lep pogreb.
Zdrav! Tvoj Polde.

Proti zvišanju stanarin.
London, Anglija, 25. novembra.
Zvišanje stanarin za majhne hiše
v distriktih, kjer se izdeluje mu-
nicija, je imelo za posledico, da
se je v poslanski zbornici vložilo
predlogo, ki omejuje zvišanje sta-
narine tekmo vojne ter tudi pre-
poveduje odpoved posojil za maj-
hna poslopja tekmo časa vojne.

Med delavci, zaposlenimi v mu-
nicijjski stroki, je zavladalo veliko
nezadovoljstvo radi hišnih gospodar-
darjev, ki so skušali izrabiti v
lastni dobiček veliko povpraševan-
je po stanovanjih v municijjskih
distriktih.

Ogorčene sufragetke.
St. Louis, Mo., 25. novembra.
Tekom nekega obeda sufragetk je
prišlo večraj do živahnih prizo-
rov vsprko pripombe znanega na-
sprotnika ženske voline pravice,
kongresnika Meeker-ja, da so pro-
dajale v Denverju trgovske svoje
glasove po \$50, dočim je bilo do-
biti od "boljših" dam glasove že
za par vstopnic v gledališče ali za
par rokavice.

Meeker je izjavil nadalje, da
leži v ženski volilni pravici neka
nevarnost, ker gredo ženske dalje
kot možki, če se gre za vprašanje
ali gibanja, za katero se zavze-
majo.

Rešitev barke.
Barka "St. Joseph", o kateri se
je predvečrajšem poročalo, da jo
je zasledovala neka angleška
križarka in ki je naselila pred
Brigantine Beach, je prišla več-
raj zopet na varno.

Tobak za Nemčijo.

Washington, D. C., 26. novem-
bra. — Pogajanja s holandsko
vlado so imela uspeh, da je ho-
landski prekmorski trust razve-
ljal vsa omejevanja glede izvo-
za tobaka.

Tobek se more sedaj poslati na
katerokoli osebo na Holandskem
in Holandska lahko pošilja ame-
riški tobak brez vsake ovire v
Nemčijo in Avstrijo.

Danska se je uklonila pogojem.
Kodanj, Danska, 26. novembra.
Oficijelno se je danes sporočilo,
da se je sklenilo pri trgovskih po-
godb med angleškim zunanjim ura-
dom in trgovsko zbornico v Ko-
danju. Slednja je prevzela jam-
stvo, da se ne bo zopet izvažalo
gotovih predmetov, katere se na
Danskem potrebuje.

Pošiljatelj Rdečega križa.
Berlin, Nemčija, 26. novembra.
Danes se je tukaj izvedelo, da je
uničil neki požar, ki je izbruhnil
v avgustu na parniku "Rotter-
dam", veliko pošiljatev medicin-
skih predmetov, ki so bili name-
njeni za ameriški Rdeči križ v
Nemčiji.

Izvozni rekord.
Washington, D. C., 26. novem-
bra. — Do konca leta bodo pre-
segle Združene države rekorde
vseh narodov in držav glede zu-
nanje trgovine. Pričakuje se, da
bo dosegel ameriški eksport svoto
\$4,000,000,000.

Municijjski proces.
London, Anglija, 25. novembra.
V procesu proti Viktorju Sly, ka-
tere se dolži, da je brez licen-
ce trgoval z vojnim materijalom,
se je vršila danes zopet obravna-
va. —

Senzacija današnjega dneva je
bila omenitev imena vojvode iz
Connaught, strica angleškega kra-
lja. Prečitalo se je neko brzojav-
ko, katero je poslal Sly tretji o-
sebi, ki je delal kot agent Sly-a v
Petrogradu. V tej brzojavki se je
glasilo, da odobrava vojvoda iz
Connaught trgovino z vojnim ma-
terijalom brez licence.

Sly in tovariši so delali z voj-
nim materijalom dobiček, ki je šel
v milijone funtov. To je razvidno
iz obtežilnega materijala, katerega
se je predložilo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.
Naročnik v Steelton, Pa. — Gh-
vestila pošte glede odhoda parni-
kov, ki sprejemajo pismeno pošto
za Avstrijo in Nemčijo, prihajajo
približno štiri dni pred odhodom
dotičnega parnika. Vsled tega jih
moremo objaviti v listu šele dan
pozneje kot jih dobimo. Glede
"Narodnega lista" ni treba ni-
kakega namigavanja, ker ta vam
lahko pove, da bo šel parnik ju-
tri, dočim sploh ne ide ali pa šele
čez štirinajst dni. Vi le mirno od-
dajte svoje pismo pošti, koje
stvar je spraviti pismo naprej.

Kje je JANEZ ZALAR, podoma-
če Jakov? Doma je iz vasi Se-
lo št. 4, Kranjsko. Za njegov
naslov bi rad izvedel: Anton
Mramor, Camp 3, Yelk, W. Va.
(27-30—11)

Ceniki!

Ravnokar sem dogotovil 5000
velikih in krasnih cenikov moje
zelarne zlatnine, srebrnine, dia-
mantov, Columbia gramofonov in
slovenskih rekordov.

Kdor izmed rojakov in roja-
kinj želi za božične praznike na-
ročiti kaj enakega, naj mi piše po
krasni cenik in jaz mu ga pošljem
popolnoma zastoj. Ako kupite
blago od mene, si prihranite dol-
larje. Za vsako blago jamčim.

IVAN PAJK,
Jewelry & Columbia Gramophone
Dept.,
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.
(27-11—3-12)

Kje je ANTON ŠABEC? podoma-
če Drgašov iz Trnja pri St. Pe-
tru? Prosim cenjene rojake ši-
rom Amerike, če kdo ve za nje-
gov naslov, da mi ga javi, ako
pa sam to čita, naj se oglasi
svojem prijatelju: Anton Šu-
stariš, Box 506, Aguilar, Colo.
(27-30—11)

ISČE SE organist in mežnar, ki
je več v orgljanju, petju po
cerkvenih določilih, poučevanju
petja in če mogoče tudi godbe,
itd. Mesečna plača \$50 in pro-
sta štolina, skupaj okoli 700
do 800 dolarjev letno. Imamo
tu dve godbi. — Kdor bi bil
zmožen voditi in igrati pri nji-
ma, bi dobil še lep postranski
zaslužek. — Natančni pogoji se
zvedo pri podpisaneu, kamor
se naj pošljejo tudi zpričevala.
Oženjeni imajo prednost.

Rev. Anselm Murn, O. F. M.
408—5th St.
So. Bethlehem, Pa.

NAZNAILO.
Članom društva sv. Barbare po-
staja št. 55 ima svojo glavno let-
no sejo dne 5. decembra v svojih
navadnih prostorih. Ker pa pri
zadnji redni seji ni bilo nič govo-
ra o tej seji, zato moram potem
lista opozoriti vse člane, posebno
one, ki so oddaljeni, da se te seje
gotovo udeležijo. Rešiti imamo
več važnih točk in izvoliti odbor za
bodoče leto. Naša pravila se gla-
se, kdor izostane od te seje brez
tehtnega vzroka, mora plačati 50
centov in društveno blagajno.

Na svidenje 5. decembra!
Za odbor: M. Šusterski, tajnik.
(26-27—11)

POHIŠTVO
Štirih sob prodam za nizko ceno.
Oglasite se pri:
John Cvetkovič,
136 Noll St., Brooklyn, N. Y.
(26-27—11)

SLUŽBO DOBI
tako Slovenka za hišna in ku-
linjska opravila.
Jos. Nosse,
1226 E. 55. St., Cleveland, Ohio.
(26-11—2-12)

Kašelj in hripavost

prideta z mrlim vremenom, ter jih je težko odpraviti. Njihovo zdra-
vljenje zahteva hitre pomoči in rabo kakega zanesljivega zdravila.

**SEVERA'S
Balsam for Lungs**

(Severov Balsam za Pljuča) se rabi pri zdravljenju prehlada, kašlja,
hripavosti, vnetja sapnika in oslovskega kašlja že preteklih pet in tri-
deset let. Je zelo izbirni tašilni pripravek. Njegovo rabo priporočamo
vsem — mladim in starim, otrokom in odraslim. Cena 25 in 50 centov.

"Imel sem hudi kašelj," piše g. Frank Vacha, iz Elk River,
Minn. "Ter sem kupil steklenico Severovega Balsama za
Pljuča in predno sem ga porabil celo steklenico, je kašelj
popolnoma izginil. Jez sem bil star ter se zdravila
počutili."

Kupite
SEVEROVE PRIPRAVKE
od vašega lekarnarja.
Zarinite nadzvestno. Ako vas le-
karnar ne more zalogiti, na-
ročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

"KRACKERJEV" BRINJEVEC

je najstarejše in od
zdravnikov priznано
kot najboljšo sredstvo
proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic \$ 5.50
12 steklenic 10.00

V ZALOGI IMAMO
tudi šteti domači TROPINGJEVCI IN SLIVOV-
KA kuhana v naši lastni distilirni.
Naše cene so sledeče:
Tropingjevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00
Slivovitz per gal. \$2.75 — \$3.00
Tropingjevec zaboj \$ 9.00
Slivovitz zaboj \$13.00
"88" Rye Whisky 5 let star, zaboj \$11.00

Rindeča Ohio vina per gal. 55c, 60c, 65c.
Catawba in Delaware per gal. 75c — 80c.
Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za
25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastoj.
Naročilu naj se priloži denar ali Money Order
in natančni naslov. Za pristnost pišate jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Frank Petkovšek
Javni Notar (Notary Public)
718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke
patentirana zdravila.
PRODAJA voine listke vseh prekomor-
skih držav.
POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo
in poštano.
UPRAVLJA vso v notarski posli spada-
joča dela.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinenih državah imajo za
geslo, da kadar treba naročiti

**DOBRE IN
POCENI**

društvene tiskovine, se vselej obrnejo
na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in
privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj
moderno opremljena izmed vseh slovenskih
tiskarn v Ameriki. Pišite za cene vsake
tiskovine nam, predno se obrnete kam dru-
gam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše
tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA
PRVA SLOVENSKA UNIJSKA
TISKARNA
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

KOJAKI NARUČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Nova postava za ponesrečene delavce v Pennsylvaniji.

— Piše: Kosto Unković, pravnik. —

(Konec.)

Stariši, bratje, sestre itd.

Če pokojnik ne zapusti udove ali otrok, imata pokojnikov oče in mati pravico do odškodnine. Da pa dobijo odškodnino, morata dokazati, da sta bila odvisna od pokojnika, in ju je podpiral do svoje smrti. V tem slučaju dobivata skozi 300 tednov po 20 odstotkov pokojnikove plače.

Če pokojnik ne zapusti ne udove, ne otrok in ne starišev, pridejo na vrsto bratje in sestre, ki še niso stare šestnajst let. Umevno je, da samo oni, katere je pokojnik vzdrževal, če je samo en tak sorodnik, dobi 15 odstotkov, če jih je pa več, dobijo po 5 odstotkov. Vsi skupaj pa ne smejo dobiti skozi 300 tednov več kot 25 odstotkov pokojnikovega zaslužka.

Vso odškodnino, ki se jo izplačuje mladoletnim, se izroča njihovim zakonitim varuhom in nikomur drugemu. Zategadelj je potrebno, da se v takih slučajih takoj preskrbi otrokom varuha, drugače ne dobe nobene odškodnine.

Udova in otroci.

Udova pokojnika ima le tedaj pravico do odškodnine, če je zakonsko živeča s svojim možem, ko se je ponesrečil in če je bila od njega popolnoma odvisna. Z drugimi besedami povedano: žena ima pravico do odškodnine, če je živeča žnjim v isti hiši, če pa nista skupaj živeča (recimo, da je ona v starem kraju), ima pravico do odškodnine, če jo je on podpiral in vzdrževal in če je ona spodobno živeča. Če žena prostovoljno zapusti moža ali če se mu izneveri, nima nobene pravice do odškodnine.

Točke, v katerih se govori o otroku oziroma otrocih, se nanašajo tudi na posinjene oziroma polčrjene (adoptirane) otroke in na one, pri katerih je pokojnik zavzemal mesto očeta (loco parentis) in ki so bili člani njegove družine, ko se je ponesrečil. Te določbe se torej tičejo tudi tujih otrok, kateri so s pokojnikom živeči in katere je vzdrževal.

Pripomniti moramo tudi, da izgubi udova vsako pravico do odškodnine, če se oženi. V tem slučaju, kakor tudi tedaj, ko umre kateri, ki je dobival odškodnino, in odškodnina ni bila še v celoti izplačana, pride na njeno ali na njegovo mesto drug naslednik, ki bi odškodnino dobil, če bi takoj v začetku ne bilo osebe, katere je dobivala prvo odškodnino.

Dediči v inozemstvu.

Vse zgoraj omenjene odškodnine se plačajo samo naslednikom, živečim v Združenih državah. Udovam in otrokom ponesrečenega, ki žive v inozemstvu, se plača samo dve tretini onega, kar dobivajo udove in otroci, ki žive v Združenih državah. S tem je rečeno, da udova ponesrečenega, ki živi v Evropi, ne dobi štirideset odstotkov, ampak samo šestindvajset in dve tretini odstotka pokojnikovega zaslužka. V tem razmerju dobivajo tudi otroci odškodnino. Udovi, stariši, bratje in sestre, ki žive izven mej Združenih držav, nimajo nobene pravice do odškodnine.

Brez dvoma je ta točka postavljena zelo neumestna. Ne vemo, iz kakšnega vzroka se dela razlika med nasledniki, ki žive tukaj in med onimi, ki žive v inozemstvu.

Nekateri pravnikci celo pravijo, da ta točka postavljena ni ustavna in da je naravnost protiva konstituciji države Pennsylvanije in konstituciji Združenih držav. Zategadelj bo prišel čas, da se ob ugodni priliki prepričalo o tem prijatelje priseljenec in da se dokaže, če je omenjena točka ustavna ali ne. Mi smo prepričani, da temeljni zakoni te zemlje ne dovoljujejo, da bi se delalo razliko med posameznimi osebami zaradi njihovega bivališča.

Objava o nesreči ali smrti.

Če delodajalec ni direktno ali indirektno poučen o nesreči, katere zadane delavca, je ponesrečeni delavec dolžan obvestiti delodajalec o nesreči tekom štirinajstih dni. Če tega ne more storiti po nesreči sam, naj dobi kakšnega prijatelja, da bo namesto njega storil potrebne korake. Ponesrečenec nima toliko časa nobene pravice do podpore, dokler ni delodajalec o nesreči natančno poučen. Če ponesrečenec umre, morajo njegovi nasledniki v teku štirinajstih dni obvestiti delodajalec, če mu še ni celi slučaj natančno znan. Ako njegovim naslednikom ni o tem ničesar znanega, naj poiščejo človeka, ki je bil pri nesreči navzoč in naj ga naprosijo, da naj obvesti delodajalec o nesreči. V takih slučajih je dolžnost tovarišev ponesrečenega, da gredo naslednikom na roko in obvestijo delodajalec.

Delavci, ozirajte se nato, da ne boste imeli kakih neprilic. Za poročilo o nesreči ali smrti ponesrečenega ni nobene predpisane forme; glavna stvar je, da je poročilo jasno in vsakemu razumljivo. Opisati se mora natančno prostor, kjer je ponesrečen delal, kdaj se je ponesrečil in že vsaj približno navesti, kaj je bil vzrok njegove nesreče.

Zdravniška preiskava.

Za časa boleznih se mora dati bolnik tolikokrat od zdravniške preiskati, kolikokrat zahteva delodajalec. Delodajalec mora obvestiti bolnika, kje in kdaj se bo vršila zdravniška preiskava. Če se bolnik neče dati preiskati od zdravniške, ima delodajalec pravico naznaniti ga državni komisiji, ki zatem določi ponovno preiskavo. Če se bolnik tudi na poziv državne komisije ne podvrže zdravniški preiskavi, izgubi vsako pravico do podpore.

Izguba podpore oziroma odškodnine.

Ponesrečenec mora zahtevati odškodnino v teku enega leta po nesreči. Delavec, ki je bolan eno leto, pa v tem času ne zahteva postavim potem odškodnino, izgubi do nje vso pravico. Umevno je, da ni nikomur priporočati, da bi se v takem slučaju obotavljal ali zavlečeval. Kakorhitro se kdo ponesreči, naj obvesti o tem delodajalec. Če delodajalec neče izpolnjevati svoje dolžnosti, ima ponesrečenec pravico obrniti se na državno komisijo in pojasniti celo zadevo, da se zopet uredi.

Pravico do odškodnine izgube taki nasledniki ponesrečenega, če po preteku enega leta od smrti ne uredijo cele zadeve. Nasledniki se morajo v tem času sporazumeti z delodajalcem oziroma z državno komisijo, do kakšne odškodnine imajo pravico, oziroma, da se jim odškodnina za ta čas izplača.

V slučaju, da se odškodnino v obrokih plačuje, recimo ženi pokojnika, ki pa nenadoma umre ali se oženi, in ko podpora še ni vsa izplačana, dobe podporo oni nasledniki, ki bo jo dobivali, če bi pokojnik, tedaj, ko se je ponesrečil, ne imel žene. Taki nasledniki imajo pravico do nadaljnjega podpore, seveda, če se pravočasno pobrigajo zanjo.

Te točke so zelo važne in opozarjamo nanje vse rojake, da ne bodo kajdaž zaočarani.

Na kak način se izplačuje podpora oziroma odškodnino?

Ponavadi se izplačuje vse podpore v obrokih in to v takih obrokih, kot je dobival pokojnik oziroma ponesrečenec svojo plačo. Če je dobival dotičnik plačo vsaka dva tedna, dobiva tudi podpora vsaka dva tedna. Če je bil plačan na mesec, dobiva tudi na mesec podporo. Seveda, odškodnino se lahko plača tudi naenkrat, če to odobri državna komisija. Če hoče ponesrečenec ali njegov naslednik dobiti podporo ali odškodnino naenkrat izplačano, morajo navesti natančne razloge, zakaj to zahteva. Če namerava prosilec odpotovati iz Združenih držav, je dovolj tehten dokaz, da se mu pod-

pora oziroma odškodnino naenkrat izplača. Državna komisija slednjič odloči, če so vzroki dovolj tehtni in določi, če se ima podpora plačati naenkrat ali v obrokih. Če državna komisija odobri, se od svote odbije pet odstotkov.

Končna določitev podpore ali odškodnine.

Vsaki delodajalec zamore zavarovati svoje delavce pri državni komisiji, pri kaki posebni zavarovalni komisiji, ki je postavljena pooblaščenca, da lahko opravlja take posle, ali pa sam uredi posebni zavarovalni sklad. Ko se delavec ponesreči, se lahko pogodi z delodajalcem. Če mu bo on plačeval odškodnino ali pa kaka zavarovalna družba. Vse take pogodbe pa morajo biti naznanjene državni komisiji, ki ima, kakor je že zgoraj omenjeno, polnomoč, da tak dogovor odobri ali zavrne. Če se delodajalec in delavec ne moreta sporazumeti, ima državna komisija pravico imenovati posebnega pooblaščenca, katerega dolžnost je zadevo preiskati in jo urediti. Umevno je, da zamore državna komisija pooblaščenec odlog izpremeniti. Delodajalec, ponesrečenec ali naslednik imajo pa pravico, da se pri državni komisiji pritožijo proti ukrepu pooblaščenca, če ga smatrajo za nepravilnega. Stranke imajo pravico pritožiti se proti odredbi državne komisije pri državnem sodišču. Tak priziv morajo napraviti v teku desetih dni od onega časa, ko dobijo obvestilo o ukrepu komisije. Če tega ne store, izgube pravico do priziva.

Opomin dedičem.

V gornjih točkah je zapopadeno jedro nove postave, ki bo postala v državi Pennsylvaniji veljavna 1. januarja leta 1916. Predno sklenemo, moramo opozoriti čitatelje, da morajo v vseh slučajih, če se kdo na delu smrtno ponesreči in zapuščeno svoje naslednike v inozemstvu, interesirane stranke v predpisnem roku obvestiti delodajalec o smrti ponesrečenega in mu naznaniti, da bodo nasledniki zahtevali postavno odškodnino. Interesirane osebe se morajo pobrigati, da dobe od naslednikov polnomoč, da jih zastopajo in v njihovem imenu zahtevajo odškodnino. Tako polnomoč mora napraviti notar, ki živi v onem kraju kot nasledniki ponesrečenca. Tozadevna listina mora biti potrjena tudi od ameriškega konzula v starem kraju. Poleg tega se mora dobiti tudi potrebne listine, ki se rabijo v tem ali onem slučaju: n. pr.: krstni list, poročni list, rodbinski list itd. Vsi taki spisi morajo biti uradno potrjeni od pristojnih oblast in od ameriškega konzulata.

Če vrhovno sodišče odloči, da imajo stariši, bratje in sestre pokojnika, ki žive v Evropi, pravico do odškodnine, morajo doprinese uradne dokaze, da so bili odvisni od pokojnika, ko se je ponesrečil.

Če nimajo stranke potrebnih dokazov, lahko izgube pravico do podpore ali imajo druge neprilike. Vsled tega je treba paziti, da se zadevo točno uredi kakor prepisuje zakon. Kdor bo tako delal, bo naredil samemu sebi dobro.

Strašno gorje.

— Napisal J. F. Faletič. —

O vdova tožna, zapuščena,
ti mati tolikih sirot; —
s krvjo, solzami napojena,
le bol poznaš in nič dobrot...
Simon Gregorčič.

SPOMINI NA S. GREGORČIČA.

Slovenska mati še do danes ni rodila večjega misleca — proka, — kakor je bil naš nepoznani Simon iz Vrsnega. Vse njegove davne slutnje, izražene v neštetihi pesmih, so se uresničile, ali pa se še bodo. Sam bog vedi, če se bodo uresničile tudi njegove divne sanje o Jugoslaviji, katere je sanjala njegova slovanska duša v večno-krasni: — Ti osrečiti jo hoti! — Bojim se, da ne. Zastonj nas je klical: — Bratje, v kolo se vstopimo, k zvezi dajmo si roke! — Mi ga nismo razumeli — in ga ne razumemo niti danes, v tem strašnem usodepolnem trenutku... V slepem sovraštvu do vsega kar je našega, slovanskega, drvinno naprej preko trupla lastnega — brata, za tujega kletega sovraga, v svoj lastni pogin, v smrt... Pošast svetovne vojne ni prizanesla niti mali Sloveniji. Zadelo jo je poleg Belgije, Poljske in Srbije z vso svojo grozoto. Na bregovih Soče se odigrava strašna tragedija.

Guerra, maledetta guerra! Kaka sreča zate predragi mi Gregorčič, da nisi doživel te divje groze, ki je zadela tvojo domovino. Gotovo bi ti bilo počilo srce ob pogledu na gorje nesrečnega naroda. Zapustil si poprej ta dolinski svet in zlate vinske grice, po katerih prepevajo — granate in šrapneli, mesto veselih škrlančkov. Odšel si nazaj v planinski raj, kjer spavaš večno spanje na bregu tvoje ljubljene Soče. Sanjaš o svoji — devi, katero si ljubil iz sreca globin, o Sloveniji in vprašuješ svitile milijone, če se še kdaj povrne naša zvezda. — Preko tvoje gomile drve divje tolpe laških vojakov, uničujoče vse pred seboj. —

Grmeči topovi na Slemenu, Kolovaru in Dreških brdih sipajo strašno jekleno točo, na pogorje veličastnega Krna, na trge, vasi in selišča ob Soči. Kri teče v potokih krog zgodovinske Dantejeve jame, kjer je pred davnimi leti, božanstveni italijanski pesnik Dante, sedeč na skalnati steni, zvižal nebeski čar divne romantične narave in zamislil svojo "Divino Comedio." Naša domovja so porušena in požgana. Polja so poteptana in uničena. Prekrasne vinske gorice, briške, kraške in vipavske, edino življenje tamošnjega prebivalstva, so pokončane.

In Gorica, — naša slovenska Nica, — je v razvalinah. Nekdaj srečno naše prebivalstvo, je sedaj gladno, raztrgano — se potika po tujih deželah, brez strehe kakor preganjana zver... Prokleta vojna! Tisočkrat prokleti tisti, ki so jo izzvali in vsilili človeštvu!

Kaj pišejo begunci iz Italije?

Že mesece priobčuje naše časopise navdušene članke, posnete iz nemških in avstrijsko-patriotičnih listov, v katerih popisujejo razni poročevalci špartansko hrabrost Slovencev in Slovanov ob Soči proti Italijanom, za "presvitelega" Prohasko — in "domovino." Vdi iz besedo ne omenjajo strašnega gorja starčkov, mater in otrok, vdov in sirot borilcev, ki so padli za germansko gospodoželjnost na raznih bojiščih. Kaj briga patriote gorje, da se le zmaga in uniči "sovražnika."

Zadnje čase mi je prišlo v roke več pisem iz katerih se da sklepati, da je večina prebivalstva z desnega brega Soče internirana v Italijo, kjer uživa "gostoljubje sovražnika." — medtem, ko se njihovi očetje in sinovi borijo na življenje in smrt proti njemu. — O prokleta ironija! Zločinski nemški pandurji, ki vladajo v Sloveniji že petnajst mesecev z najkrutejšim nasiljem, so lagali in spleli gorisko ljudstvo, da ne pride do vojne z Italijo, češ, da se bodo poravnali diplomatskim potom. In ljudstvo jim je verjelo. Evo vam nekoliko odlomkov iz raznih pisem:

S k a l e, pošta Klodič, občina Grmek, Italija.

Dragi brat:—

Tvoje pismo me je končno vendar našlo. Nahajamo se še vedno ob Idriji pri beneških Slovencih, (naštevajo celo vrsto družin iz Avstrije). Hoteli so nas poslati dol v južno Italijo, kjer bi zagotovo gladu vsi poginili. Prosili smo, da naj nas pustijo pri Slovencih, ker oni še edino čutijo z nami. Za enkrat smo bili uslišani, toda bo jimo se, da nas bodo prej ali slej "lifrati" naprej. Na tvoje vprašanje, kako je moglo priti do tega, da smo internirani v Italijo, ti odgovarjam sledeče:

— Dne 22. maja se je vršil na goriškem poslednji vojaški izbor za vse mošk, kar jih je dotedaj ostalo še doma, od 17—52. leta. Potrdili so skoraj vse, še celo "kruljave" in polublažne. Vsi potrjeni so bili vpoklicani takoj, le po slovo se jim je še dovolilo iti na

dom. Na nabor sem moral iti tudi jaz, in to pot že vtretjič. Ker sem mislil, da ne bom ušel — piekelhavbi, sem poslal par volov v Gorico na trg po nekem sosedu, da mi jih proda, da bom imel vsaj nekaj kron za "rajžo" v vojno. Jaz sem se sicer vojni izmuznil tudi vtretje, ali moj sosed, ki je čul v Gorici, da je Italija napovedala vojno, je pustil vole na trgu — in zbežal brez denarja. Kateri mešar je bil tako srečen, da je dobil moje vole zastonj, najbrže ne bom izvedel nikdar.

Da je napovedana vojna, smo izvedeli šele tedaj, ko so prišle prve straže italijanske armade k nam. Morali smo zapustiti domov, obleko, živež, sploh vse, kar smo imeli in iti v italijansko vjetništvo. Le živino kar smo imeli, so nam dovolili odgnati seboj. Našega gorja ti ne morem in ne smem popisati. Le toliko ti rečem, da ne moremo živeti ne umreti. — Pozdrav!

Nevesta mi piše iz Duzega, občina St. Leonardo, Italija, sledeče:

— Po treh, jako slabih letinah, je letos kazalo izvanredno dobro. Posebno sadno drevje je bilo izvanredno obloženo z božjimi darovi, kakor že dolgo ne. Kljub vsem grozotam vojne, strahu in trpljenju, smo upali, da nam ne bo treba stradati. Pa prišlo je drugače. Zapustiti smo morali dom in vse, kar je v zvezi žnjim. O večni Bog, s kakšno težavo smo obdelovale ženske z otroci polje. Sedaj je vse uničeno, vse pokončano. Mi bomo mrli gladu in žalosti.

Štirinajst dni smo se skrivali pred Italijani v skalnatih duplinah, v gozdu. Ko so nas našli, so nas poslali v Benečijo. Nekaj živine sem prodala Italijanom, pol zastonj, pol za denar. Tri krave še imam, dve sem dala v rejo beneških Slovencev, eno imam še pri sebi za mleko otrokom, ker me pa stane vsak dan eno liro. Italijanska vlada nam da vsaki (tideset dekagramov moke in deset kgl. riža. Še po to moramo — ti štiri ure daleč v Podске, (blizu Furlanije ob Idriji) vsake štiri dni. Vse naj bi še bilo, ko bi vedela le za moža, kje se nahaja, ali je še živ? Otroci me vprašajo: kje je ata, kdaj pride, a jaz jim ne vem odgovora... Ali ni to nekaj strašnega? —

Tukaj nas je več družin pri enem gospodarju. Živimo nekako skupno življenje in delimo poleg drugega tudi gorje med seboj. — Mnogo naših beguncev se nahaja v Trblju. Gnjdovci, Oblici, Polcih in po drugih sosednjih vaseh. Nekateri so gnali globoko doli v Italijo. Otroci ne vedo za stariše, stariši ne vedo za otroke. Mnogo otrok in odraslih je že pomrlo od glada, strahu in trpljenja. — Neizmerno ste srečni tisti, ki ste v Ameriki, ne pozabite na naše gorje...

Kako popisuje priprosto dekle odhod prebivalcev iz Ročinja v italijansko vjetništvo.

(Ročinj je velika vas na desnem bregu Soče, ob državni cesti, ki vodi iz Gorice proti Tolminu in ima okrog tisoč prebivalcev.)
N o l a, Caserta, Italija.

Dragi brat:—

Časa imam dovolj, zato ti hočem nekoliko podrobneje opisati, kako smo morali zapustiti našo predrago vas (Ročinj) in iti v laško vjetništvo.

Dne 23. maja polodne nam je naznanil brzovaj, da je Italija napovedala vojno. Uro kasneje, je most, ki je vezal Ročinj z kolvodrom v Auče, ležal na dnu Soče. Ravno tako tudi velikanski kameniti most pri Majdi. Bili smo na mah odrezani, od ostale predraže Slovenije in izdani na milost in nemilost Italijanom... Kako dolgočasen je bil za nas tisti popoldne, poln tuge, strahu in skrbi. Prišel je večer in žnjim temne slutnje, ki so legle kakor mora na naše duše. Votlo grmenje topov je odmevalo preko Kobalarja, Marjinega Celja in po soški dolini, znamenje, da so se v Furlaniji in zapadnih Brdih že spoprijeli. Podali smo se k počitku.

Bilo je nekako polnočno. Župan in njegove sluge so šli od hiše do hiše in trkali na vrata. Vstanem, odprem okno in vprašam: — Kaj da se je zgodilo? — Vstanite takoj, oblice se in vzemite vsaj za par dni živeža seboj. Luči ne smete prižgati. — se je glasil kratek odgovor. Ali si moreš predstavljati, kako nas je zadela ta novica. Stikali smo vsi zmešani okrog po temi, brez vsakega cilja. — Končno sve se oblekle z materjo, vzeli malo kave, sladkorja in eno šunko z seboj. Vse ostalo sve morali pustiti. Ko sve prišli na trg pred cerkvijo, je bila tam že skoraj vsa vas. Vsak je imel le toliko seboj, kolikor je mogel vzeti v največji naglici. Živina je bila vsa izpuščena iz hlevov in je mukala okrog. Prešli so evlilji in letali krog vogalov. Ženske in otroci so jokali, možje so kleli; bilo je kakor sodni dan. — Avanti via Italia! — se je čulo povelje laškega častnika.

Bilo je nepopisno žalostno, ko smo zapuščali našo drago domačo vas. Vsak si je mislil: — Bog ve, če se bomo še kdaj povrnil. Ah, uboge matere, kako so se mi smilele. Po dva otroka so nesle v naročju in marsikatera se tretjega pod srecm... Paljkovka je porodila dete prejšnji dan, toda morala je iti iz postelje, v hladno noč. Revica je umrla na poti, brez vsakega usmiljenja. Iz Prevala smo se enkrat vzeli slovo od predraže Ročinja, potem smo šli s solzami v očeh proti Kambreskemu. Na Mošlškem vrhu so frčale granate z divjim tulenjem. V smrtnem strahu smo šli naprej proti Idriji. V Trbelj — Tribil — smo prišli ob treh popoldne, kjer sve si šele kuhali zajuterk.

V Trblju sve bili z mammo skupaj samo dva dni. Vrnila sem se z nekaterimi Ročinci nazaj k Idriji po živino, kamor so jo prignali Italijani.

Prišedši v Podrske, so nas zajeli carabinerji — orožniki — in nas gnali v Prapotno, kjer so nas zaprli v hleve, da smo ležali na golih tleh. Med nami so bile tudi matere, ki so imele svoje može in otroke v Trblju: 14 dni ni nihče vedel za nas. Iz Prapotnega so nas gnali v Albano, kjer so nas spet zaprli v hleve. Bili smo tako umazani, da še uši niso hotele več stati pri nas. Iz Albane so nas tirali v Videm — Udine, — kjer so nas imeli 14 dni. V Florenci smo se mudili dva dni, kjer se nam je precej dobro godilo. Potem smo "romali" proti "večnemu mestu", Rimu, kjer smo prespali noč na golih kamenitih tleh, kakor se to spodobi "grešnim" kristjanom. Sedaj sem v Noli, denarja nimam, čevljev nimam, raztrgana sem vsa. Za življenje mi dajo vsaki dan 70 centesimov — 28 krajcarjev. — naj živim žnjim kakor hočem v tej draginji. Ako se me ti ne usmiliš, bom morala poginiti.

Mraija Malnič.

Kaj pripoveduje beneški Slovenec.

Slovenec iz Sovodenj, okraj St. Peter ob Nadizi, mi pripoveduje takole:

— Doma imam dve hčere, stare 18 in 16 let. Starejša študira v Vidmu za maestro — učiteljico, — mlajša je na domu. Ko se je vnela vojna med Italijo in Avstrijo, sta se nahajali obe v avstrijski vasi Livk pri sorodnikih. — (Livk je skupina vasic; Livk, Golob, Šturmi in Ause) v kobariškem okraju, med ravanskim in majajurskim pogorjem. Matajur (Monte Maiore), 2.200 m visoka gora, z prekrasnim razgledom na furlansko nižino, gorjuno Italijara, z prekrasnim razgledom na furlansko nižino, gorjuno Italijo. Na vrhu te gore kipi visoko proti nebu, veličastni monument, katerega so postavili beneški Slovenci 1. 1900. Stal je nad 200.000 lir.

Ko so naši vojaki zasedli Livk, so zahtevali od prebivalcev, da naj pustijo vse, kar imajo in se takoj izselijo v Italijo. Prebivalstvo se je temu uprlo in prišlo je do masakra, v kojem je bilo ubitih mnogo mož, žen in otrok. Ostale so Italijani aretirali in odgnali v vjetništvo. Med vjetniki se nahajajo tudi moje hčeri, — če prav ste Italijanki. — Kje sta zaprti ne vem še sedaj?

Iz Gradece se mi piše, da so Italijani streljali ljudi na Goriškem kakor zajce, ker so bežali pred njimi.

Človeštvo se trudi, da bi olajšalo bedo in gorje nesrečnim evropskim narodom, v kojega so ga pahnili zločinski potentatje, le mi ameriški Slovenci smo popolnoma brezbržni. Nihče se ne ga ne, dasi umira gladu na tisoče nesrečnih sirot v domovini. Mi čakamo. Česa?...

DAROVI.

Za nesrečno Zupanovo družino
v Grove City, Pa.

Greensburg, Pa. Marija Ko-

vač \$1.

Moon Run, Pa. Valentin Kralj

50c.

Pueblo, Colo. Rev. Ciril Zupan
\$1. Po 50c: Frank Slak, Mary Novak, Steve Ogulin in Mary Jakelj. Po 25c: Mary Papiš, Joe Rus, Fr. Ru, Anton Nose, John Frontelj, Anton Jeršin, John Širjak, Rudolf Gole, Joe Skube, Anton Meglen, Frank Križman, Mary Zupančič, Francis Raspet in Frank Jure. 20c Anton Štupnik. 15c Anton Prelesnik. Po 10c: Joe Grunden, John Tomšek in Gabrijela Egan.

Rojaki, pomagajte revežu, ki je v resnici potreben podpore!

Popravek.

V predzadnjem izkazu darovalcev iz Berwick, Pa., se ima glasi: Father Donkar, Mrs. Shem 25c. Mary Pollack je nabrala svoto \$3.50, ne pa \$3.25, kot je bilo napak poročano.

Dopisnike opozarjamo, da naj pišejo že vsaj imena in številke jasno in razločno!

Uredništvo.

VABILO NA VESELIČO,

katero priredi

društvo SV. BARBARE štev. 35
v Ralpliton, Pa.

v soboto dne 4. decembr

v prostorih g. Fr. Rimsa št. 55.

Tem potom uljudno vabimo vsa sosedna društva ter posamezne rojake in rojakinje iz Ralplita in okolice, da se te naše veselice v obilnem številu udeležijo. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za moške \$1.00, ženske so vstopnine proste. Za prijetno zabavo in dobro pijačo bo preskrbljeno.

Zajedno se opominja vse člane omenjenega društva, da se te veselice gotovo udeležijo, ker sklenjeno je bilo, da oni, ki izostane in ni čez 5 milj oddaljen, plača v društveno blagajno 50c.

Torej na veselo svidenje dne 4. decembra!

Z bratskim pozdravom Odbor.

NAZNANILO.

Vsem članom društva sv. Barbare postaja št. 33 v Clevelandu, O., naznanjam, da se bo vršila glavna letna seja kakor ponavadi v Tomažinovih dvorani dne 5. decembra, to je prvo nedeljo v mesecu. Seja se prične ob 1. uri popoldne. Opozarjam vse člane tukajšnje postaje, da se udeležijo letne seje, ker bomo volili nov odbor za prihodnje leto; rešiti imamo več važnih točk v korist članom in celemu društvu sv. Barbare. Kdor se ne bo udeležil te seje, bo plačal kazen, kakor določa postaja; izveti so samo bolniki in oni, ki delajo na omenjenem dan.

S sobratskim pozdravom

Josip Orehovec, tajnik.

POZOR, PEČLARJI!

Potrebuje se 10 mož za drva delati. Delo stalno za dve leti, gozd lep in rasteč. Plača od kvarta \$1.35, notri pa gre vse. Oglasite se pri: John Jančič, Clarendon, Pa. Box 113, (27-29-11)

IŠČEM SVOJEGA BRATA

FRANKA OSOLIN.

Doma je iz vasi Nošec, pošta Radomlje, okraj Kamnik. Pred tremi leti mi je pisal iz Calumet, Mich., in njegov naslov je bil: 656 Cedar St. Sedaj ne vem kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi, ker poročati mu imam več važnega iz starega kraja. Dobi mi naznani pravi naslov, dobi \$10 nagrade. Pisma naslovite na: Mary Osolin, c/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York City.

(20-27-11)

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way, Box 57, Braddock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 13th St., Kansas City, Kan.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
J. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne posiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode odzvalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Franc Koritnik in njegova družina.

Roman Romanov.

(Nadaljevanje.)

"V prvo", je rekel oče in jo je vprašal, koliko bi bilo stanovanje. Povedala mu je in potem so se do- govorili. Prinesla sta tja kovčeg in sta ga postavila na tla v majni- ni polmračni izbi.

Franci je stopil k oknu in je pogledal doli. Skale, sive in o- grme, daleč navpik, in spodaj čisto v dolini reka, temna in mirna kakor jezero.

Odšla sta zopet in sta se ogle- sila še pri lastniku dijaške kuh- nje. Po pomizni prošnji je milostno sprejel fanta in mu dovolil hoditi opoldne na kosilo.

"Boste pripeljali kaj..."

"Živeča, gospod, krompirja, re- pe, zelja, O, bom pripeljal..." Sa- mo lepo jih prosim, da bi mu da- li, ko nimamo sami... Reče: "Smo..."

No, in tako sta bila vse odpra- vila. Mrak se je delal, ka sta se poslavljala; nategnile so se vaje- ti, zamahnil je bič, in voz je od- drl od cest naprej, in Franci je stal in je gledal za njim.

Naposled se je izgubil v dalja- vi, več se ni čul ropot, in Franci se je napolnil v stanovanje.

Tiho je bilo v sobici, in prišel je vanjo in je sedel na stol. In tedaj je čutil veliko praznino oko- li sebe in v sebi. Čisto prazno je bilo v njegovem sreč. samotno in zapuščen in nikjer več veselja. Do- mislil se je na dom in pred očmi mu je stopila mati. Pred ognjiščem stoji in kuha večerjo, že je goto- va, in v sobi na mizi stoji velika in svetla lončena skleda, lepo belo o- pisana, in lesene žlice okoli nje...

Franci se je spominjal vsega z mehkim smehom in si je zaželel, da bi zabrenčale vsaj muhe po sobi, pod stropom zabrenčale, da ne bi bilo tako silno tiho in samotno v tej izbi...

Siroko so se odprla vrata in v sobo je stopil velik študent.

"Kaj, ti si zdaj naš mali?... Le priden bodi, pa ne boš tepen!"

Franci je pogledal začudeno in se je prestrašil. Tepen, tepen... Odmevalo je od vseh strani, od sten se je čulo, od stropa, od vrat, od okenj... Ko je odšel študent v sosednjo sobo in zaprl vrata za seboj, se je Franci naslonil na mizo...

Večer je prihajal in že je bilo po sobi mračno. Franci se je spom- nil, da bi šel malo von, ali ko je stopil v vežo, ga je zavrnila gospo- dinja.

"Nazaj!... Taki otroci mora- jo biti pri meni doma, študentje morajo biti sploh doma! — Bom vas že jaz vun peljala."

Franci se je vrnil in se je raz-

pravil in legel tiho v posteljo. Lu- na je posijala skozi okno, meseči- na se je razlila po sobi, in Franci je mislil na domačo stran, kako sije luna po zelenih holmih, po šumelih sumah... Ej, ljubi dom, kako te srce zaželi in kako zahre- peni po tebi, kadar je človek v tujini!

Polagoma so tekle ure naprej, in Franci je zatisnil oči. Še je bil sum in smeh v sosednji sobi, ali Fran- ci je bil tistega večera truden in je zaspal.

Tisoč podob je šlo mimo njega. Glej, in tam je videl sebe samega, kako je šel s težkim bremenom svojo težko pot. Znoj je lil po o- brazu, krivil se je hrbet, sušilo se je telo in pobešene so bile oči. In prišel je mimo neznan človek, bre- mena in lahkih korakov, roko mu je dal na ramo in ga je ogo- voril: — Umrješ na potu; obrni se!... Ali dvignile so se oči in pogledale so v daljavo, daleč tja na strmino. Tam je bilo lepo, pol- nebes je bilo tam, in Franci je stre- sel roko s svoje rame in je nade- ljal svojo pot.

"Imam poguma in moči..."

In glej, tam ga grmado je stra- šilo, ceste so se tam križale, sem- in tja so šle in strahovi so hodili tam v belih plašnih haljah, tain- om brez glave, drugi sama okost- nica; zarožljale so kosti, dvignile so se nad njim koščene roke, ali doteknile se niso. Samo grmada je bila tam, samo ceste so se križa- le, samo strašilo je tam...

"Dober je strah, komur ga je Bog dal!"

Nasmehnil se je Franci in je šel svojo zvesto pot. Glej, in že je pri- šel do prve klopi; pod samotnim kostanjem je stala, pomlad je bila okoli, in somrak je legal po zemlji. Sedel je, in lepo so mu zadišali ko- stanjevi cvetovi, včasih je zapihal veter samo nalahko je zapihal, in cvetovi so se vsuli po njem doli in po klopi. In v tistem trenutku je začumelo v grmovju. Tončka je prišla in se je ustavila pred njim. Po ramah in hrbtu so padali njeni razpuščeni lasje, cvetovi so bili zapleteni vanje, velike poljske kresnice so gledale iz njih...

"Kdo te je tako napravil, Tonč- ka?... Tako si lepa!"

Franci je imel veselje nad nje- nim obrazom, ki je bil blede in sil- no droben, polno milobe je bilo v njem in modre oči so bile globoke in brezdane...

"Ali si že pozabil na tisto ju- tro?... Razplel si moje kite in razpustil moje lase po ramah in hrbtu, in si natrgal kresnice in dru- gi rož in jih zateknil po mojih laseh. Ali si že pozabil na tisto ju- tro?... Jaz ga nikoli ne poza- bilim in v njegov lepi spomin raz- pletam svoje kite in zatikam kres- nice v svoje razpuščene lase..."

Lepo in veselo se je počutil Fran- ci in dvignil se je in pokazal svo- jo prehojeno pot.

"Glej, to je za mano, Tončka,

vse te strmine in vsi po njih ži- veči strahovi — in tam, Tončka, so cilji in z njimi je polovica ne- bes..."

Zadel je breme na svoje rame in se je napravil naprej.

"Z Bogom, Tončka!"

Zaklical je in se ni več ozrl na- zaj. Znoj je tek, krčil se je hr- bet in sušilo se je telo...

Delalo se je jutro, že se je bilo storilo poljesensko jutro, in Fran- ci se je prebudil. Vstal je in se umil in oblekel in se je odpravil v šolo. Tako se je bilo pričelo nje- govo novo življenje in je teklo te- žavno in počasi naprej. Polno grenkosti je bilo v njem, mrzli ljudje so gospodovali nad njim in so ga polnili z žalostnimi dogo- di.

Franci je imel slabo obleko, majhne škornjice na nogah in klo- buk najslabše klobučevine. In po- gostokrat so se mu smejali drugo- vi in so ga nazivali z zbadljivimi besedami. Strahovi so bili to — a njega ni bilo strah. Hodil je svojo pot in živel je svoje življenje in samo v časih mu je bilo težko in žalostno.

Včasih se je domislil na svoje prejšnje življenje, mirno in tiho tekoče in brez strahov: kakor lu- mina noč ob majniškem času — ta- ko tiho in mirno in ljubeznivred- no se mu je zdelo...

Kje si, luna noč ob majniškem času, kje si ti tiho in mirno in ljubeznivredno življenje?... Tako ga je objela samotna in ža- lostna misel in žalost je prišla v njegovo srce. V zmrzli izbi so bile hladne noči, nikoli ni pogledalo solnce vanjo, nikoli se ni nasmeh- jal vesel žarek na njenih vlažnih tleh...

Počasi je tekla čas dalje, in ka- dar je prišla nedelja, je zbrala go- spodinja svojo mladino in jo pe- ljala vun. To je bilo vselej, kadar je sijalo zunaj solnce in so bila pota suha in lepa. Šli so ob takih prilikah iz mesta v bližnjo vas in tudi v krmo so sedli in, kdor je imel denar, si je lahko kupil pija- če. Franci ni imel denarja in je se- del navadno pri strani in molčal. Navadno se ni nihče zmenil zanj in samo enkrat mu je ponudil eden izmed študentov do polovice na- polnjeno kupico; zadnje vino je bilo iz steklenice in smeti so pla- vale v njem...

"Ne bom!" — je rekel Franci in študent je zlipl po tleh. Potem so se dvignili in šli in Franci je šel za njimi molče in sam zase.

Take so bile nedelje, kadar je bilo solnce in so bila pota suha in lepa. Če je bilo zunaj slabo vre- me in nevihta, je sedel Franci za začrnelo mizo, po knjigah je li- stal in se sredi branja pogosto- krat zamislil.

Pride lepša pot, lepo jutro bo vstalo, krasno se bo razzarilo ne- bo in solnce bo posijalo... Od- zvala do zahoda se razlijejo zlat- žarki in se ne skrivajo nikoli več.

To je bilo upanje; v daljavo se strmele oči, zamišljen je bil obraz in budilo se je v duši...

Naprej, ti, ki imaš moč, ki nisi plašen ob uri strahov, ki ti je du- ša bogata in globoka!

Zdelo se mu je, da je zašlisl tak- e besede, kakor vihar in mogočen ukaz so prišle od bogvekod in se zaklicale in zapovedale. In Franci je dvignil ob taki priliki glavo vstal je in šel od okna do vrat s krepkimi in trdnimi koraki.

"Naprej, kdo je močan na svoji duši!"

Tako je izpregovoril sam sebi in je dvignil roko sredi svojih kre- pikih in močnih misli. Ni se skloni- glave do tistih dni in polno upanje je bilo njegovo srce.

In čas je bežal naprej in prišle so prve počitnice. Z veseljem sreč- se je odpravil Franci na pot, ve- selo se je spominjal domače hiše in vasi in sladko mu je bilo pri- sreč. Hodil bo in bo hodil in napo- sled bo stopil izza ovinka in, glej, pozdravila ga bodo vaška dre- vna, pozdravila ga bodo snežena slemena topla in prijazna, kakor se spodobi tako dobrim in tak- starim znancem. In bližal se bo in na pragu bo zagledal mater — re- ko nad očmi in gledajočo v dalja- vo...

Bližal se je božični čas, pribli- žal se je, in Franci se je napravil na pot. Povezal je culico, tesno je zapel obleko in je stopil v vežo.

"Z Bogom, in voščim vsele praznike!"

Ustavil se je pred gospodinjo in nemiren je bil in nestrpen.

"Reči očetu, naj da zaostalo stanarino; brez nje ne smeš pri- ti!"

"Bom prinesel!" — je rekel Franci in je odšel.

(Dalje prihodnjič).

Za vsebino oglasov ni odgovor- no ne upravnništvo ne uredništvo.

Zadoščenje.

Izvirni igrokaz v treh dejanjih. — Spisal: Filip Rekar, New York.

(Nadajevanje)

Podobnikarica: — Kaj si hočeš odtrgavati od ust, revež. Še samega sebe morda ne boš mogel nasititi in kruh, ki ga boš jedel, bo mogoče neslan, s krvjo zaslužen.

Pepca: — Ostan, France. Na spomlad bo že lahko poroka.

Učitelj: — Dodobra premisli, fant, še je čas. Misli so ti že da- leč zale, toda noga se še ni prestopila. Izbij si iz glave misli, poglej mater, poglej Pepco, vso to revno zemljo si še enkrat oglej, pa boš ozdravljen.

France: — Da, spomladi bi bila že lahko poroka. Še za obleko bi ne imel skoraj in če bi ti hotela imeti novo krilo, bi kazali za teboj, češ, da si dobila na posodo denar.

Podobnikarica: — Štiristo goldinarjev imaš, za dolg bi dal in ne za pot. Ne čitaj ti ničesar. Star si dovolj in tudi pameten si bil, dokler si nisi vtepel tega v glavo. (Pepca začne pridrušeno jokati. Podobnikarica jo objame, učitelj stopi k Francetu in se pogovarja z njim.)

V. Prizor.

Tomažev (odpre vrata in vstopi z Kovačevim): — No, tukaj smo. Kovačevega sem pripeljal, da nas bo več.

Kovačev: — Dober večer vsem skupaj.

Vsi: — Dober večer, Bog daj.

Kovačev: — Jaz sem že odpravljen, kaj pa čakate? Pri Zagodu so že vsi zbrani.

France: — Tako.

Tomažev: — Jedil ti ni treba jemati. To sem že jaz preskrbel. (Posedejo vsi okoli mize, samo Podobnikarica in Pepca ostaneta pri peči.) — In sedaj bomo šli. Vse vre v meni, še hujeje je danes, ka- kor je bilo drugokrat. Človek se niti ganiti ne more, tako tesno je tukaj. Dolga pot bo, toda možak se ne plaši poti, če je še tako, sa- mo, da ve, da ga čaka sreča na koncu.

Kovačev: — Vrijemite, da mi je res težko, — pri sreč. Nikogar nimam, pa vseeno.

Tomažev: — Kaj boš! Še ti nikar ne nori! Če bi bilo na tem, bi bilo Francetu še težje. Mater ima in dekleta. Pa pijmo, no. Ne bomo ga tako kmalo v domači hiši. Nazdravje. (Vzdignejo kozarce in prično piti. Učitelj komaj pokusi in si obriše oči.)

Učitelj: — O fantje, fantje.

Tomažev: — Že zopet govoranca.

Učitelj: — Nič govoranca. (Vstane.) Ne bo pridiga, čeravno bi je bil potreben. Tako potreben, kot največji grešnik na svetu.

Ali veš, kaj se pravi vzeti materi sina, kaj se pravi odtrgati fanta dekletu, kaj se pravi, spraviti z domače grude delavca — človeka? Ali veš ti, Tomažev, ki si že hodil križemsvet? Dolgečas ti je bilo, kaj ne, pa si prišel po tovarišijo. Sam si bil med tujci, pa si si za- želel tovariša. Po Francetu si prišel, pa jih bo odšlo dvajset s teboj.

Tomažev (divje pogleda in vdari s pestjo po mizi, da zažven- ketajo kozarci): — Kdo jih pa silil. Ali koga vlečem?

Podobnikarica (zakrije obraz z rokami in pravi med jokom): — Kdo ga je silil, če ne ti.

Pepca (zajoka in se še tesneje privije k Podobnikarici): — Moj Bog, moj Bog! Ostan, France!

Učitelj (se za nikogar ne zmeni, nepremično stoji v Tomaževe- ga, ki povese oči): — Dvajset jih boš spravil, ne samo enega. In če se bo kdo teh dvajsetih vrnil, ga ne bo vzdržalo doma. Po- lal se bo zopet v tujino in skrbel bo, da ne bo šel sam. Ali jo vidiš, mater, stanko? Pogled jo in se skušaj zamisliti v njeno trpljenje! Žalost ji je skrivila hrbet, s tem, da ji boš pa odzvel sina, ji boš za- želel smrtni udarec. Pogled ga dekleta! Ali veš, kaj se pravi z enim samim zamahom uničiti bodočnost? Kakor roža bo zvenela in ti jo boš imel na vrsti! Ali si videl polje za vasjo? Tuje roke ga bodo že- le, tuje kašče se bodo polnile z njegovim žitom. Res je zadolženo, pa kaj zato. Na eni strani par sto dolga, na drugi strani možak železnih rok. O, če bi uporabili vsi svojo moč, tukaj tako, kakor je boste morali rabiti tam, bi ne bilo dolga in zemlja bi bila vaša.

France: — Kaj bo to, dve leti?

Kovačev: — Dve ali tri leta, kaj bo to?

Učitelj: — Seveda, sedaj govorite: — Dve leti, tri leta, toda po dveh, treh letih boste govorili drugače. Še boste zahrepeneli po ma- terah in nevestah. Hrepenenje po tej zemlji bo tako, da bo prepo- jilo vso vašo notranjost, hoteli boste nazaj, pa ne boste mogli. Šele tedaj boste vedeli, kaj je mati in kaj je zemlja. Križem zemlje je se plazili po kolenih, da bi še enkrat videli mater. Prišli boste do- mov, pa ne bo matere in zemlja, ki je bila vaša nekdanj, tu tujeva last. Ne žulji, ne solze, ne kletve ne bodo več pomagale. Žene vas v svet, pravite. Črna kruha ste se prejedli in zaželeli ste si sla- dikih potic. Šli boste v kraje, kjer ne bo niti potic, niti črnega kruha. Postali boste ljudje brez domovine, brez prijateljev...

Tomažev: — Se mi zdi, da gredo. (Vstanejo. France stopi k Podobnikarici in Pepci. Tomažev in Kovačev se postavita na stran k peči in gledata proti vходу.)

Učitelj (stopi v ozadje in nadaljuje): — Vsak vas bo preziral, kamen boste ob cesti, stvoril, nevredni sreče, zadovoljstva in živ- ljenja.

VI. Prizor.

(Fantovski petje se sliši vedno jasneje. Sliši se vriskanje in pesem: — Oh zdaj gremo, oh zdaj gremo, nazaj nas več ne bo. — Vrata se na stečaj odpro in vstopijo fantje, dekleta, očette in ma- tere. Fantje imajo kovčge, dekleta jokajo, možje so resni in za- mišljeni.)

Vsi: — Dober večer, Bog daj, dober večer. France samo tebe smo še čakali. Nikar se ne obotavlaj.

Prvi kmet: — Saj se nikamor ne mudi.

Fant (ki ima v roki veliki kovčeg): — Seveda, vam se nikamor ne mudi. — Ura se bliža in če zamudimo, bi bila velika škoda.

Drugi fant: — Za teboj bi ne žalovali veliko.

Tomažev: — Kaj se boste kregali. Vsakega je škoda, kdor osta- ne doma.

Učitelj: — Napak govoriš, fante, vsakega je škoda, kdor gre. Podobnikarica: — Vsakega, našega Franceta pa najbolj.

Tomažev (pije pri mizi in je že nekoliko pijan): — Kaj boste, to so babje čene. Svet, kaj bo dom.

Pepca: — Ne spravljaj ga!

Tomažev: — Saj ga nikdo ne spravlja, jaz le povem.

France: — Molči, Pepca, le potolaji se. Nikar se ne boj. Tudi vi, mati, ne jokajte. (Žene se pogovarjajo z možmi, dekleta stiska- jo roke fantom, zdajpazda kdor pridrušeno zajoka. Tomažev pije ko- zarce za kozarcom, včasih nagne tudi steklenico žganja. Žene se zberejo okoli Podobnikarice in Pepce.)

Tomažev: — Jaz pa pravim, da je povsod boljše, kakor tukaj v tem robovju.

Učitelj (stopi na stran in pogleda Tomaževega): — Ne govori preveč, fant, ti pravim. Škoda, da se nisem takoj pogovoril s teboj, ko si se vrnil.

Tomažev (pride opotekaje se k njemu): — Kaj ste imeli po- vedati. Pa govorite sedaj. Mene ne boste, preveč sem že videl, pre- več poskusil.

France: — Gospod učitelj, ne razburjajte se. Saj ni besede vredno.

Podobnikarica (zajoka): — Moj Bog, še skregali se bodo pri slovesu.

Fant (s kovčgom): — Kaj se bomo kregali. — Pravijo, da se mora človek od človeka v miru ločiti.

Drugi fant: — Ali si začel že vest izpraševati. Bojši se, kaj ne? Učitelj: — Seveda si okusil revež, več dobrega, kakor pa sla- geba.

Tomažev: — Večkrat sem bil sit, kakor ste bili vsi skupaj.

France: — Že mogoče. Bomo videli, če je res tako.

Podobnikarica: — Pusti jih, France. Nikar se ne!

Pepca: — France, še enkrat te prosim...

Učitelj: — Praviš, da si bil sit, pa si bil mogoče le belega kruha parkrat pijan. Taka pijanost je pa huša, kakor če bi bil vina pijan.

Tomažev (skoči proti učitelju in mu zažuga s pestjo): — Kaj govoriš, ko ničesar ne veš. Vi vsi ne veste ničesar. Prokleta je ta zemlja, prokleta vsaka ura, ki sem jo moral preživeti tukaj. (Že- ske začno jokati. Učitelj postane blede, možje vlečejo Tomaževega nazaj. Zunaj zaropota zov. Na pragu se prikazuje vozni.)

VII. Prizor.

Voznik (postavi bič v kot): — Dober večer. Zakaj niste poča- kali pri Zagodu?

Več glasov naenkrat: — Mislili smo že, da te ne bo. Po Fran- ceta smo prišli.

Kovačev: — Ne more se ločiti in ne more.

Učitelj: — Sedaj odhajaj, Tomažev in dvajset jih pelješ seboj. Zapomni si dobro, da imaš in da boš imel na vesti dvajset življenj. Če jih boš spravil v dobro, boš žel hvalčnosti, če jih spraviš v ne- srečo, te bodo proklinjali.

Voznik (učitelju): — Pustite komedije. Kaj bi se sedaj pre- pirali. — (Pride še.)

CENIK KNJIG
katere ima v zalogi
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:	
Duhovni boj	—60
Marija Kraljica	—60
Vrtec nebeški	—40

POUČNE KNJIGE:	
Ahnov nemško-angleški tol- mač, vezan	—50
Berilo prvo, vezano	—30
Berilo drugo, vezano	—40
Berilo tretje, vezano	—40
Cerkvena zgodovina	—70
Evangelij	—50
Fizika 1. in 2. del	—45
Katekizem vez. veliki	—40
Katekizem vez. mali	—15
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vsak 50¢, oba	\$1.00
Občna zgodovina	\$4.00
Pesmarica, nagrobnice	\$1.00
Poljedelstvo	—50
Popolni nauk o čebelar- stvu, vezan	\$1.00
Postrežba bolnikom	—20
Sadje in v pogovorih	—25
Schimpffov nemško-sloven- ski slovar	\$1.20
Slovenski pravnik	\$2.00
Slovenska Slovnica, vez.	\$1.20
Slovenska pesmarica, 2. zve- zek po	—60
Spisovnik ljubavnih pisem	—40
Trina nš in trtoraja	—40
Umna živinoreja	—50
Umni kmetovalci	—50

Žirovnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po	
---	--

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TACHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MAHEČN IVEČ, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAČ PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN STEFANIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 113, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

VOJAŠKE VESTI.

Odlikovanja. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila infanterista 96. pešpolka Anton Tomec in Marko Pavlin. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda so dobili: poddesetnik 97. pešpolka Ljudevit Pregelj, stražmojster 5. dragonškega polka Feliks Podlesnik, stražmojster 14. dež. orož. zapovedništva Fran Petek, poddesetnik 7. pešpolka Rupert Dovjak, sapper 10. saperskega bataljona Josip Lesak, lovec 7. lovškega bataljona Fran Jalovec, korporal 7. topničarskega polka Anton Veličič, narednik 27. domobranskega pešpolka Fran Gril, rezervni kadet 3. domobranskega pešpolka Gustav Miraz (padele je na bojišču), korporal 4. domobranskega pešpolka Mihael Ivanuš, rezervni kadet Fran Krasnik, narednika Peter Kuapič in Fran Koren 156. črnovojskega bataljona, rezervni praporščak 30. črnovojskega bataljona Alojzij Bravničar (padele je na bojišču) in rezervni poročnik 26. domobranskega pešpolka Julij Gustin. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: korporal 157. črnovojskega bataljona Alojzij Brovč, četovodja Josip Avšič in Avgust Srimšek, korporali Fran Saga, Josip Lašič in Feliks Kralj ter infanterista Florijan Učar in Josip Kos, vsi 27. domobranskega pešpolka; infanterista Rok Osojnik in Andrej Berdnik 4. domobranskega pešpolka. — Finančni nadpaznik Josip Mustin je dobil za hrabro vedenje pred sovražnikom srebrno hrabrostno kolajno 2. razreda. — Paznik Ivan Naman je dobil srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda in bronasto kolajno. — Nadpaznik Henrik Brajnik je dobil bronasto hrabrostno kolajno. — Poslednji trije imenovani služijo na Primorskem.

KRANJSKO.

Vojaška vest. Za štabnega narednika pri domobranskem pešpolku je imenovan Josip Roje. Pohvalno priznanje vojaškega zapovedništva v Gradcu je bilo izrečeno umirovljenemu stotniku Juriju Podlipniku za njegovo uspešno delovanje kot poveljnik oddelka rekonvalescentov domobranskega pešpolka št. 27. Žrtev vojne. Odvetnik v Trstu, rezervni nadporočnik dr. Janko Šavnik, ki je bil pred kratkim na srbskem bojišču zadet v glavo in v pleča, je umrl v bolnišnici v Stari Pazovi na Hrvaškem. Bil je pri vojakih že od začetka vojne in se šele pred nekaj tedni mudil na kratkem dopustu v Kranju in v Ljubljani. Poln zaupanja v prihodnost se je vrnil na južno bojišče, kjer ga je dohitela smrt. Pokojnik je bil iz veleugledne narodne rodbine dolgoletnega župana v Kranju in lekarnarja cesarskega svetnika Šavnika. Bil je zlata duša, kremenit značaj in naroden v najidealnejšem smislu

te besede, odlični "Sokol" in telovadelec ter sploh mož, ki ga je vsak spoštoval in rad imel, kdor ga je poznal. Kako radi so ga imeli tudi vojaki, to ve vsak, kdor je z njim služil.

Umril je na Dunaju v starosti 75 let višji štabni svetnik in bivši višji nadzornik državnih železnice inženier Ferdinand Klemenčič, ki ima v Ljubljani več sorodnikov in je vsem v najboljšem spominu. Pokojnik si je pridobil mnogo zaslug in je bil med drugim tudi častni občan ribniški. Truplo so prepeljali v Ljubljano in je pokopani v rodbinski rakvi.

Imenovanje. Notarskim substitutom v Logatcu je bil imenovan notarski kandidat Mihael Pintar in je začel tam uradovati dne 1. novembra.

Neznosno deževje. Vsled vednih nalivov so vode izstopile že čez bregove in so ponekod že povodnje. Ljubljana na primer je tako narasla, da teče voda pri izlivu Gradaščice čez zatvornice. Deževje dela posebno letos, ko primanjkuje delavskih moči, poljedelcem velike težave, ker ne morejo spravljati jesenskih pridelkov ter si napraviti stelje in drv za zimo. Tudi bliska se in grmi, kar naj bi pomenilo, da se bliža sprememba — lepo vreme ali sneg, ki je po višjih gričih že precej pobelil.

ŠTAJERSKO.

Umril je v Gradcu Dragan Bernard, davčni oficijal, v starosti 35 let.

Ustrelil se je eksekutor Jansschitz v Brezicah iz strahu pred kaznijo, ker je pretepel nekega gostilničarja.

Roko je zmečkalo mlinsko kolo mlinarju Pečniku v Šmarjeti pri Rimskih toplicah, ki je hotel pri kolesu nekaj popravljati. Ponesrečenca so prepeljali v Celje, kjer so mu roko odrezali.

Poročil se je Janko Lešnik, učitelj v Vurbergu, z gđc. Pavlo Žihner, nadučiteljevo hčerko istotam.

Mesto Maribor je dobilo dovoljenje, rekvirirati v mariborski okolici krompir in jaja.

V italijanskem ujetništvu. Lucija Bueik iz Karlsdorfa pri Gradcu poroča, da je njena sestra ostala z dvema otrokoma in bratom na Kamberskem, občina Ajba. Sedaj je pisala nekemu prijatelju v Ameriki ter ga prosi, da sporoči njeni materi v Karlsdorf, da so jo zajeli Italijani ter da se nahaja v italijanskem ujetništvu z otroci in bratom ter tremi družinami iz Kamberskega. Vseh skupaj jih je 300. Na dan dobivajo jesti dve zajemalki (veliki žlici) riža in zajemalko moke. Ročinci se pa nahajajo v občini Št. Lenart v Slovenski Benečiji.

KOROŠKO.

Izkoriščevanje vojne. Orožništvo v Trzinjavi je naznanilo Martino Bevc, ženo k vojakom poklicanega cestarja, da je z ne-

resničnimi podatki dosegla preživnino in vzdignila dosedaj 1187 kron 91 vinarjev. Ovadena je bila tudi dekla Katra Ameisbichler, ker je za svojega nezakonskega otroka dosegla dvojno vzdrževalnino in si razen tega dala izplačati svoto 26 K 66 v, do katere ni imela pravice.

Smrtna kosa. Iz Podkrajja pri Prevaljah poročajo: Žalostno so zaplakali zvonovi dne 12. oktobra in naznanjali žalostno vest, da starega Šebornikovega očeta ni več med živimi. Učakal je lepo starost nad 80 let. Bil je daleč zaokoli znan in priljubljen. Dobra dela so spremljala njegovo življenje. Vse dobrote je pa delil na tihem in sedaj so ga spremljale na oni svet. Koliko prijateljev in čestitelev je imel rajni, je pokazal veličastni pogreb, ki se je vršil 14. oktobra. Ob odprtem grobu se je kaplen Malej v ganljivih besedah spominjal rajnega.

Strašen samomor. Posestnika Urha Maček podomače Lesnika v Vesnicah, občina Libelče, so našli mrtvega na postelji. Ob postelji so našli zažgal, pa nobenega orožja, znamenje, da je Maček izvršil samomor z dinamitom. Na tleh in stropu so našli sledove krvi. Razpok je bil tako strašen, da se je v sobi 5 šip zdrobilo. Maček, ki je bil 53 let star, je bil hudo bolan in je v tem stanju izvršil samomor. Očitano je imel levičar in v trebuhu kakih deset centimetrov veliko luknjo.

PRIMORSKO.

Smrt na bojnem polju. Na severnem bojišču je padel Fran Spacapan, praporščak, asistent goriskega deželnega hipotičnega zavoda. Strel iz šrapnela mu je končal življenje. Poročnik, ki je z njim služil, piše v izbranih besedah o pokojniku, ki je predlagan po smrti v odlikovanje. Spacapan je bil živahen, mlad mož, prijeten družabnik. Letos v januarju je stopil v vojaške vrste, bil povišan že za praporščaka, boril se je povsodi pogumno, kar ga je doletela smrt. — Obenem pa se izvedelo, da je padel tudi njegov brat, akademski slikar, in sicer na koroški fronti. — Na južnozadnem bojišču je padel Josip Gruđen iz Sempolaja. — Na severnem bojišču je padel visokolee Josip Laharnar iz Pečin. — Polkovnik v pokojni Franjo Drenik, naposled poveljnik gorske brigade na južnovzhodnem bojišču, je zadet v glavo umrl v 53. letu svoje dobe. Bil je obče priljubljen častnik ter se je čisto odlikoval, tudi leta 1878. v Bosni.

Ob sedanjih svetovni vojni je bil ves čas zaposlen, večidel na fronti. Ostavil je ženo s tremi še ne-doletnimi otroci. Pokopan je bil 24. oktobra na Opčini.

Niti mrtvih ne puste v miru. Pod tem naslovom prinašajo zagrebške "Novine" naslednji dopis: V Gorici, dne 14. oktobra. Dr. Romanovski pravi: "Pojdiva, Marko, v Standerž." Pa pojdiva. Gledal sem dva dni, Standerž je bil ves v enem dimu: druga za drugo so udarjali italijanske granate. Doktor je vzel fotografski aparat v pol ure smo na mestu. Razvalina pri razvalini, posebno grob cerkve. Tudi cerkev je porušena, na pročelju luknja pri luknji od granate. Tu je kip sv. Andreja. Ostal je nepoškodovan, četudi so v neposredno bližino udarile 3—4 granate. Streha je porušena, stolp toliko, da se stoji. Oltarji niso zelo poškodovani, samo oltar naše ljube Gospe. Doktor je fotografiral nekatere dele. Zakaj Italijani tu streljajo, naj vedo bogovi! Opazila sva nekaj Slovencev. Ko preneha streljanje, pridejo k nam. Doktor pravi: "Vidi se, kaj se pravi ljubezen do rodne grude." Ena izmed njih pravi jezno: "Ta peklenški Lah nam je uničil vse hiše!" Skozi razvaline prideva do pokopališča. Tudi to je vse prekopano od granat. Moj sopotnik meni: "Italijani ne puščajo niti mrtvih v miru!" Žalostno, da Italijani mečejo iz zemlje celo kosti mrtvih; kadar ne morejo izliti svoje jeze nad živimi, pa besne nad mrtvimi. A ti jim bodo sodniki. Ravno sedaj, ko spominjamo mrtve, mi prihaja na misel pretresljiv dogodek, ki se je pripetil nedavno. Bilo je to na pokopališču v Podgori. Sredi pokopališča stoji mrtvašnica. Tu sem so naši pritašali padle tovariše. Včasih so ležali drug pri drugem po celem pokopališču. Navadno so jih prinašali ponoči, čez dan radi streljanja ni bilo mogoče. Eden izmed bolniških strežnikov je šel vsako jutro pogledat na pokopališče, če so ponoči prinesli kakega mrliča. V tem slučaju je poklical duhovnika in nekega pionirjev in tu smo jim potem

izkazali zadnjo čast. Nekega jutra pride sanitete zopet na pokopališče. Približa se mrtvašnici. Tu leži nekoliko mrtvih, ki so bili ponoči prinešeni. Preišče jih radi legitimacij. Naenkrat zasliši tih, slaboten glas poleg sebe: "Brate, daj vode!" Kurja polt ga obide. Ne ve, kateri izmed teh, ki tu leže, je živ. Odkrije bližnjemu lice. Ne, ta ni živ! Odkrije drugemu. Tudi ta ni. Odkrije tretjemu. Ta začne počasi odpirati oči. Gre se po enega saniteteja. Prinesejo nošila, položijo vojaka nanje in ga odnesejo. Na stvari je bilo to: Še podnevi je bila priletela granata, eksplodirala poleg njega in ga zasula z zemljo. Pritisk zraka je povzročil, da je padel v nezavest. Ponoči so ga našli in izveleli, a ni bilo na njem nobenega znaka življenja. Imeli so ga za mrtvega in ga odnesli na pokopališče. Žalobog je izmed mnogih sličnih slučajev edino ta vojak oživil. Drugi se niso vrnili v življenje. Na nekaterih ni bilo videti nobene poškodbe, granata jih je zadušila. Eksplodirala je ob zakopu in vojake zasula z zemljo. Tako so umrli. Enkrat sem videl, kako vojaki pokopavajo kose človeških trupla. Delo granate. Pa kaj to! Volja in odločnost enega našega vojaka je jaja, nego tisoče italijanskih granat.

Zapustil je bolnišnico. Poslanec dr. Otokar Rybář iz Trsta, ki je bil dalj časa bolan, je zapustil vojaško bolnico ter je prevzel zopet svojo vojaško službo.

Iz italijanskega ujetništva je pisal Silvester Tabaj iz Standerže svojemu očetu, ki biva sedaj na Volčejdragi. In sicer v italijanskem jeziku. Naslov pa je napravil takole: "Signor Antonio Tabaj, Volčejdraga, Gorizia, Austria. It. Soče vode pil ne bo." It. = Italijan. Pismo je prišlo neovirano naslovljeno v roke.

V ruskem ujetništvu se nahaja Anton Faganeli, učitelj v Podgori. Pisal je iz Voroneža.

Vojno posojilo. Goriski deželni odbor je v svoji seji dne 27. okt. na predlog deželnega glavarja dr. Faidutija sklenil podpisati 100.000 K tretjega vojnega posojila. Isti deželni odbor je podpisal za prvi del posojila že 300.000 K.

V Kanali, ki je evakuiran, kakor znano, lete italijanske vižgalne granate. Zgorela je šola. Poroča se, da je pogorel tudi grad. last dr. Pavie.

Grad Miramar, katerega pozna vsakdo, kdor je bil kdaj ob Adriji, si je bil izbral italijanski letalec, kakor razvidno iz poročila generalnega štaba dne 29. okt., za silj svojih bomb. Grad se nahaja 6 kilometrov severozapadno od Trsta na skali, sezidan daleč v morje. Sezidan je bil grad v letih 1854. do 1856. v normanskem slogu iz apnenca. Grad je bil last pokojnega mehiškega cesarja Maksimilijana, brata avstrijskega cesarja; dne 10. aprila 1864 mu je v tem gradu mehiška deputacija ponudila cesarsko krono. Grad je sedaj last avstrijske cesarske rodbine. Pokojni prestolonaslednik je večkrat bival v tem prelepem gradu ob morju. Nekdaj je bila tam kmetijska hiša, last posestnika Daneva, od katerega jo je kupil z zemljiščem vred pokojni cesar Maksimilijan ter tam postavil grad, ki je krasota jadranskega brega.

Vlak povozil ruskega ujetnika. Med postajama Gornje Ležee in Divača je bil na železniškem tiru pri križanju dveh vlakov povozen mlad ruski ujetnik, ki je bil tam zaposlen ter je zadobil težke okvare. Nesrečo je baje zakrivil sam, ker je med križanjem vlakov hodil brez potrebe po železniškem tiru.

Še živi. O znanem krmarju Maksu Petroviču v ulici Sv. Ivana v Gorici se je bila raznesla vest, da ga je zadela kap, ko je šel na dopust domov. Ta jako razširjena vest je neresnična. Maks Petrovič je čil in zdrav ter kuha še naprej menažo vojakom.

Kavarno v Ajdovščini, katero je bil otvoril kavarnar Lepre iz Gorice, prevzame, kakor se čuje, Lutman iz Standerže, znani krmar poleg cerkve, čegar domovnanje je vse porušeno.

Obsojena. Krompir je prodajala predrgo v Trstu Tereza Bordon iz Pobege pri Kopru, in sicer je hotela prodati krompir po 30 vin. kilogram, potem pa po 28 v. Bordonova je dobila pred sodiščem za to 4 dni zapora.

stavljalnemu poštnemu uradu v Vodnjanu.

Vpokojen je Martin Neffat, višji sodni oficijal na okrožnem sodišču v Gorici. Justično ministrstvu je izreklo tem povodom svoje pohvalno priznanje.

DALMACIJA.

Disciplinarna razprava. Pred disciplinarnim senatom na prizivnem sodišču v Zadru se je vršila razprava proti dr. Antonu Pugliesiju, c. kr. notarju in podžupanu v Dubrovniku obtoženemu radi političnega delovanja. Obtožnica, ki je sedaj internirana v Grünau na Gorenjem Avstrijskem, je zastopal odvetnik dr. Ziliotto. Dr. Pugliesi je obsojen na 300 kron globe.

Dovoljen lov. Dalmatinsko namestništvo je sporazumno z vojaško upravo zopet dovolilo lov, ki je bil z odredbo 12. avgusta sploh prepovedan. Loviti pa se ne sme na otokih in na bregu tri kilometre v notranjostino.

Kdo ve za mojega sina FRANCA DEBEVČ? Doma je iz Bezuljaka št. 34, pošta Begunje pri Cerknici. Pred tremi leti je bil v Straight, Pa., in od takrat mi ni še nič pisal. Prosim ga, da se naj usmili svoje uboge stare matere in ji olajša trpljenje. Če pa kdo izmed rojakov ve za njegove naslov, ga prosim, da ga mi naznani. — Frančiška Debeve, Bezuljak št. 34, pošta Begunje pri Cerknici, Krasko, Austria. (26-29—11)

VABILO NA SEJO

Slovenske Delavske Zadrugne Zveze, katere se vrši dne 28. novembra v slovenski dvorani društva sv. Alojzija v Conemaugh, Pa. Radi važnosti te seje se vabi k obilni udeležbi vse članke, kakor tudi one, ki žele pristopiti. (26-27—11) Odbor.

NAZNANILO.

Tem potom opozarjam vse članke društva sv. Barbare postaja št. 8 v Johnstown, Pa., da se vrši 5. decembra glavna seja, pri kateri bomo volili nov odbor za bodočo leto. Pri zadnji seji je bilo sklenjeno, da se mora član gori imenovanega društva udeležiti seje in ako izostane, mora plačati v društveno blagajno 50c; izvzeti so le bolni in oddaljeni člani.

Z bratskim pozdravom Josip Intihar, tajnik.

Iščem svojega brata FRANA MIHELČIČ. Prosim, da se mi javi, ker ti imam poročiti nekaj važnega. Tvoj brat Andrew Mihelčič, R. F. D. 17, Box 144, McClellandtown, Pa. (26-29—11)

EDINI SLOVENSKI SALOON

v Duluth, Minn.

Rojakom Slovencec naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. št. 413. Za obilen poset se priporočam. JOS. SCHARABON.

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolečine, okorelost in neugodnost sklepov in mišic.

Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavojke, ki niso zapечатene z Anchor varstveno znamko.

25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

POTREBUJEM. Še 25 do 30 mož. Plača \$1.50 na dan in hrano, ali pa \$1.00 od tisoč čevljev za žagati logse. Vzemite železnico do Johnson City, Tenn., in od tam pa do Pensacola, North Carolina, in 4 milje proč sem pa jaz.

Joseph Požar, Pensacola, N. C. Box 25.

NAZNANILO.

Čenjenim naročnikom v Kansas sporočamo, da jih bode v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. OTTO PEZDOR, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Upravištvu Glas Naroda.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prostaja belo vino po 76c. gallon
Črno vino po 50c.
Drobnik 4 galone za \$11.00
Brijevce 12 steklenic za \$12.00
4 galone (sodek) za \$15.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

dobite "GLAS NARODA" skozi vsi mesece dnevno, latvsmi nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donosa dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpoložljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobije lista je organizirano in spada v strokovne unije.

VRNIMO SE.

Mi vsi se radi spominjamo dni, ko smo bili polni zdravja in moči, ko je bilo videti, da ima svet za nas pripravljeno le srečo in veselje. Kaj nas je napotilo, da smo izpomenili svoje navade, da smo zapustili srednjo pot zmernosti v vsaki stvari? Vrnimo se k staremu načinu življenja, k priprosti hrani, k večjemu telesnemu delu, k svežemu zraku in posebno pazimo, da bo naš prebavni sistem v dobrem stanju, da preprečimo konstipacijo in nje komplikacije, slabost in nervoznost. Kakor hitro opazite kako nerednost, vzemite

TRINER-JEVO

ameriško Elixir grenko vino

To sredstvo je zelo uspešno ker poveča prebavne funkcije ter nam raditega vrne prejšnje splošno zdravje, dokler ne pademo zopet nazaj v stare slabe navade. To sredstvo tudi

Olajša bolečine v notranjosti, odpravi konstipacijo, ustvari tek, ojači prebavno moč, vzdrži organe pri delu, odpravi nervoznost.

Oživi in ojači, da nove energije, prepreči in olajša konstipacijo, odpravi glavobol, daje pomoč deklicam in ženskam v njih bolestitih ter je zelo dobro pri bledičnosti in klorozii.

Cena \$1.00

V lekarnah

JOS. TRINER, izdelovalec

1333-1339 S. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

— Ce se hočete izogniti bolečinam, imejte pri roki Triner-jev Liniment ter drgnite telo z njim, kakor hitro čutite najmanjšo bolečost, ali revmatično ali nevralgično. Cena 25 in 50c., po pošti 35 in 65c.

WATERLOO

Francoski spisala: Erckmann—Chatrian.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

18

(Nadaljevanje)

Majors je čital časopis naglas. Ta jasni glas, kateremu se je poznalo veliko notranje razburjenje, je zvenel kot tiktakanje ure v popolni nočni tišini. Prav gotovo se ga je slišalo prav do Paradnega trga. Precej dolgo časa je trajalo, predno je majors vse prebral, ne da bi kaj izpustil. Spominjam se, da je časopis najprvo poročal, da je Bonaparte, sovražnika splošnega blagorja, ki je držal skozi petinast let Francijo v sponah, pobegnil na skrivnem s svojega otoka in da je bil tako drzen, da je stopil na zemljo, ki je vsled njegove krivde zadušena v krvi. Zveste svojemu kralju ter narodu pa so čete odkorakale, da ga primejo. Bonaparte, obdan od vseh strani, je pobegnil v gore ter bo v najkrajšem času ujet.

Spominjam se nadalje, da so glasom izpovedi tega lista vsi maršali brez odloga dali kralju na razpolago svoje slavne meče. Slavni maršal Ney, knez iz Moskve, je poljubil kralju roko ter objubil, da mu bo privedel Napoleona živega ali mrtvega.

Nato so prišle na vrsto latinske besede, katerih jaz nisem razumel in ki so bile očitno namenjene za duhovščino.

Od časa do časa sem slišal za seboj ljudi, ki so se rogali časopisu ter ga zasmehovali. Ko sem obrnil glavo, sem zapazil profesorja Burgnet ter par drugih odličnih meščanov, katere se je po onih sto dnevih zaplo ter interniralo v Bourges, ker so bili glasom izpovedi očeta Guldena preveč pametni za te ljudi.

Iz vsega tega je razvidno, da je molk ob takih prilikah veliko bolj pameten, če nima človek volje biti se za to ali ono stran. Besede ne pomagajo niti temu, niti onemu ter le škodujejo onemu, ki jih izusti.

Nekaj veliko hujšega pa se je zgodilo proti koncu, ko je pričel čitati majors odredbe. Prva je določala gibanja čet, druga pa je ukazovala vsem Francozom, naj padejo po Napoleonu, ga ujamajo ter ga izroče živega ali mrtvega v roke oblasti, ker je sam zastavil svojo glavo, ko je zopet stopil na francoska tla. V tem trenutku se je izpremenil obraz majorja, ki se je do tedaj le smejal, če je izgovoril ime Napoleona. Kakor rečeno, njegov obraz se je izpremenil ob zadnjih besedah in nikdar v življenju nisem videl kaj bolj strašnega. Celi obraz ni bil nič drugega kot ena sama guba, dočim so blestele v njem majhne oči kot one mačke. Prijel je za list ter ga raztrgal na tisoč kosčkov. Nato je postal čisto bled, se vzravnil, dvignil svoji dolgi roki ter vskliknil:

— Vive l'Empereur! — in to s tako močnim glasom, da nas je vse obila kurja polt. Komaj je izustil ta klic in že so dvignili vsi častniki svoje velike klobuke, potegnili meče ter ponavljali kot iz enih ust: — Vive l'Empereur! — Bilo je kot da se hoče podreti strop.

Meni pa se je zdelo kot da mi je polil nekdo vrh mrzle vode po hrbtu.

— Sedaj, — sem si mislil, — sedaj je vse pri kraju.... Pa naj pridiga človek takim ljudem ljubezen do miru!...

Zunaj, sredi skupine meščanov, pa so ponavljale straže pred mestnimi vrati klic: — Vive l'Empereur!

Bil sem radoveden, kaj bodo storili stari orožniki. Ko so slišali te klice, so se natihem splozili stran, kajti tudi oni so bili stari vojaki.

Cele zadeve pa ni bil še konec. Ko je hotel majors stopiti s svoje mize, je vskliknil neki častnik, da ga je treba odnesti v triumfu. Takoj so ga prijeli drugi za noge ter nosili po dvorani, pri čemur so potiskali ljudi na stran ter kričali kot brezumni: — Vive l'Empereur!

Ko je videl majors, da se ga je dvignilo ter poneslo naokrog, se je pričel ta stari vojak jokati! Že samo to je vzelo človeku vso mirnost ter mu pognalo po žilah strašno razburjenje. On ni izgovoril nobene besede ter imel oči zaprte. Po ličih pa so mu tekale solze in naprej v brke in na brado. Seveda, tudi jaz sem zrl tja kot okamenel, ko me je oče Gulden potegnil za rokav. Vstal je s svojega stola ter rekel:

— Jožef, sedaj je čas, da grova....

Za nama je bila dvorana že čisto prazna. Vsi so odšli, da bi ne bili zapleteni v stvar in tudi midva sva se hitro odstranila.

— Stvar obeta postati nevarna, — je pripomnil oče Gulden, ko sva korakala preko trga. — Jutri bo morda nastopila žandarmerija, a majors in njegovi tovariši ne izgledajo kot ljudje, ki bi se pustili kar tako prijeti. Vojaki 3. bataljona se bodo postavili na njih stran, če že niso tega storili.... Mesto je v njih rokah.

On je razmišljal o tem naprej in jaz sem imel iste misli. Doma naju je pričakovala Katarina, zelo razburjena. Povedala sva ji kaj se je dogodilo, miza je bila pogrnjena, a nikdo ni imel teka. Potem ko je izpil oče Gulden kozarec vina, je slegel svoje črevlje ter rekel nato: — Po vsem tem, kar smo slišali sedaj, bo prišel cesar prav gotovo v Pariz. To hočejo vojaki in tudi kmetje, ki se čutijo ogrožene v njih posesti. To hočejo nadalje tudi meščani, seveda le v slučaju, da si je na otoku celo stvar nekoliko premislil ter opustil misli na vojno. Treba bi bilo tudi, da bi dobra ustava vsakemu zagotovila prostost, ki je največji blagor. To mu želimo v njegovo in naše dobro in sedaj: — Lahko noč!

XI.

Naslednjega dne, na neki petek, ko je bil sejm, je govorilo celo mesto le o tem velevažnem dogodku. Cele kope kmetov iz Alzacije in Lotaringije so prišle v mesto, navidez da prodajajo svoje poljske prideleke, v resnici pa zato, da izvedo zadnje novosti. — Hi, simel, hi faks! — poleg tega pa pokanje bičev. Ženske tudi niso bile zadnje. Prišle so spodrečane in z velikimi košarami na glavi. Pogled na te je napotil očeta Guldena k pripombi: — Kako so vsi razburjeni! Človek bi v resnici mislil, da je že čutili v deželi duha slednjega. Sedaj ne gredo več sklonjeni in počastnih korakov ter s svečami v rokah!

Vsi so bili videti veselega razpoloženja, kar je kazalo, da jim ta trajni mir ni ugajal. Konečno, krog osme ure, se je glasilo iti na delo, dočim je odšla Katarina, da nakupi tedenske potrebščine za kuhinjo. Ob desetih se je vrnila ter pripovedovala:

— Moj Bog, vse stoji že na glavi!

Poročala je, da hodijo odsvoljeni častniki, med njimi majors Margarot, po trgu ter med kmeti ter da stiskajo vsem roke s pripombo: — Sedaj je prišlo zopet nekaj življenja v deželo!

Pripovedoval je nadalje, da se je v pretekli noči nabilo proklamacije Napoleona na županstvo, na vrata vseh treh cerkva ter tudi na tržnice, da pa so jih orožniki zopet odstranili. Z eno besedo: — Vse je v največjem razburjenju. Oče Gulden se je dvignil s svojega sedeža ter jo poslušal in jaz sem se obrnil na svojem stolu ter si mislil: — Da, to je vse zelo lepo, a sedaj bo kmalu z mojim dopustom vse pri kraju. Ker se že vse pregiba, se boš moral gibati kmalu tudi ti, Jožef! Mesto da bi ostal tu pri svoji ženi, boš kmalu zopet vzel v roko puško ter odšel v boj!

Ko sem se nato ozrl v Katarino, ki ni niti mislila na grdo stran cele zadeve, so mi prišle zopet na misel povesti o Lipskem, Weissenfels in Luetzen in postal sem zelo slabe volje.

Ko so sedeli tako ter razmišljali vsak o svoji stvari, so se odprla vrata in vstopila je teta Grete. Sprva je bilo videti, kot da je popolnoma zadovoljna. Z besedami:

— Dober dan, otroci, dober dan! — je postavila svojo košaro k peči.

— Vam gre vedno dobro, teta Grete, — je rekel oče Gulden.

— Hm, zdravje, — se je glasilo nazaj.

Videl sem, kako je stiskala zobe ter imela na ličih rdeče pege. Z enim mahljajem je popravila svoje lase, ki so ji silili izpod havbe ter nas nato pogledala enega za drugim s svojimi sivimi lasmi, da se prepriča o naših mislih. Nato pa je pričela s svojim močnim glasom:

— Gotovo je ta lopov zbežal s svojega otoka?

— Kakšnega lopova mislite, gospa Grete? — je vprašal oče Gulden.

— No, saj veste, katerega mislim. — Seveda Napoleona!

Oče Gulden se je vsprico njene jeze zopet vsedel k njeni mizi, da na vsak način prepreči preprič ter je delal kot da gleda v neko uro. Jaz sem storil isto.

(Nadaljuje se).

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanjski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE

IZVRŠUJE PO NIZKIH

CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠILJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenci in državljani o knjigi Bertha pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sodanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovnik: To knjigo bi človek najraje poljubil, v dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem sazelel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Harl: (To je najbolj edinstvena knjiga, kar sem jih kdaj bral....)

O. Neumann Nefer: — To je najboljša knjiga, kar so ji spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom davil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posodil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi bili križarski svet in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Bertha pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDRUŽENIH DRŽAVAH — NAROČITE SE NANJI!

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MIEH
kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga topla priporočamo. Upravičstvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravljalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvornikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kazipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v natančnih zbiranjih: kako: postati državljan, kjer se oglašati za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenici na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj ugodno mnenje za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se radi to mazilo, razstoj v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moški krasne brke in brado in ne do odpadali in se osiveli. Revmatizem, koščki ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odpravim. rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradavice, ošabine v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez napaha rabil, mu jamčim na \$6.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, polnilec zastoj.

JAKOB WAHČIČ,

1092 E. 64th St., Cleveland, O.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-
skih posestev vseh vesesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika

Cena samo 25 centov

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravn otako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Poslajte 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov

(IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več realnimi HASSAN CIGARETINIMI KUPONI v kakikoli HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.

Premium Dept. 498 Broome St. New York, N. Y.

Ta ponudba ugasne 31. marca 1916.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Združenjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar in staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljave tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljave v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev, sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$15.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.